

yeni demokrasi

Haziran '89 Özel Sayı: 4 Yıl: 3

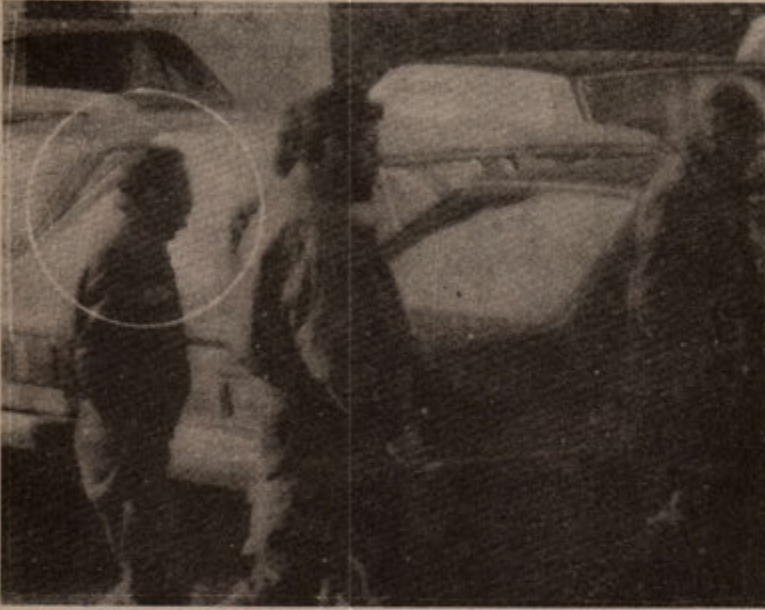
Aylık Siyasi Dergi

Fiyatı: 1000 TL. (KDV Dahil)

Ajan-Provokatör Engin Kaya Olayı ve Gerçekler

Ajan Provaktör Engin Kaya Olayı ve Gerçekler!

Devrim ile karşı-devrim arasındaki mücadele sınıf mücadelesinin her alanda yansımasından başka bir şey değildir. Egemenler, sömürücü ve kan emici haydutlar sınıflar ortaya çıktığından bu yana, ezilenlere karşı sürekli baskı uygulamışlardır. Baskı altında tuttukları sınıfların iktidarlarına karşı mücadelesini önlemek ve bastırmak için, her türlü baskı yöntemini kullanmaktan çekinmemişlerdir. Köle sahiplerin kölelere karşı, feodallerin burjuvazi ve köylülere karşı, burjuvazisinde proletarya ve halka karşı bu baskı yöntemleri çeşitli boyutlarda süre gelmiştir.

Gerici diktatörlükler ve baskı kurumları, kendi azınlık iktidarlarını korumak için esas çare olarak zoru görmüşlerdir. Ezilenlerin örgütlenmelerini önlemek, hatta çoğunlukla yasaklama yoluna gitmişlerdir. Günümüzde de aynı yöntemlerle karşılaşyoruz. Haydutlar sürüsü,

sömürü ve zulüm üzerine kurdukları imparatorluklarını daha uzun süre yaşatmak için, halkın kendi öz örgütlenmelerini ya yasaklamışlardır ya da bu örgütlenmeleri dağıtmak, zorlaştırmak için çeşitli yasal düzenlemeler getirmişler ya da zorla dağıtma yolunu seçmişlerdir. TC kurulduğundan bu yana, Türk egemen sınıfları da proletaryanın ve halkın çeşitli örgütlenmelerini ya zorla dağıtmışlar ya da yasal önlemler getirerek yasaklama yolunu seçmişlerdir.

Tarih sahnesine çıktığı günden itibaren burjuvazi, kendi mezar kazıcısı proletaryaya karşı baskılarını sürdürüegelmiştir. Çünkü burjuvaziyi tarih sahnesinden silecek, onun haydutlar diktatörlüğüne son verecek biricik güç proletaryadır. Burjuvazi bunu bildiği için, proletaryaya üzerindeki baskıları hiçbir zaman eksik etmemiştir. Özellikle emperyalizm ve proleter devrimler çağında

burjuvazi ile proletarya arasında süren sınıf savaşımı daha da keskinleşmiştir. Burjuvazi, proletaryadan vazgeçemeyeceği gibi, onun örgütlenmesinin genişlemesine ya da güçlenmesine de göz yummaz. Çünkü proletaryanın örgütlülüğünün genişlemesi ve güçlenmesi burjuvazinin sonu demektir. Özellikle proletaryanın kendi öz örgütü olan partisinin güçlenmesi, burjuvaziyi en çok korkutan etkenlerin başında gelmektedir. Bu nedenle burjuvazi proletaryanın partisini yaşatmamak ya da yozlaştırmak için her türlü baskı yöntemini kullanır. Proletarya partisini içten çökertme yolu yanında, onu ideolojik olarak da yozlaştırma ve gerçek yolundan saptırma yoluna gider.

Burjuvazi iktidarını korumak için, sadece baskı yöntemlerini kullanmaz. Deneyimler göstermiştir ki, burjuvazi, kendisi için tehlikeli olan, proletaryanın öz örgütünü içten içe yıkarak onu örgütsüzleştirmeye çalışır. Bunun içinde parti içinde ideolojik olarak zayıf olan unsurları satın alma, ajan sızdırma yolunu seçmektedir.

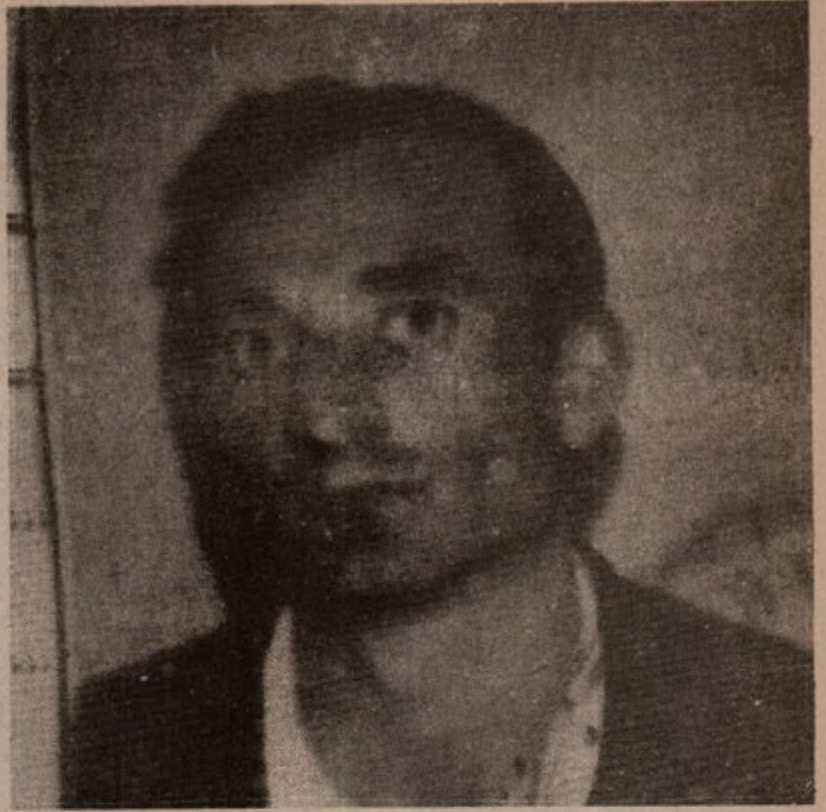
Burjuvazi salt baskı yöntemleri ile proletarya partilerini çökertme yolunu seçmez. Partiyi ideolojik olarak da çökertmek için daha fazla uğraşır. Başta oportünizm ve revizyonizm bu anlamda burjuvaziye hizmet eder. Çünkü bu anti ML-MZD akımları işçi sınıfı içindeki burjuva ajanlarıdır. Burjuvazinin yapamadığını bunlar yapmaktadır. Bernestein'lerden günümüze kadar bu saptırma mücadelesi sürmektedir. Proletarya için egemen sınıfları yıkmaya bir yolu da, bu anti-ML akımların teşhiri ve burjuvazi ile olan bağlarını halka göstermektir.

İşçi sınıfının bilimi olan ML-MZD'i saptırmak için, bugün emperyalist burjuvazi hummalı bir şekilde çalışmaktadır. Kauskyi'den Troçki'ye, Kruşçev'dan Gorbaçov'a kadar bütün "sosyalist" ve "komünist" maskeli bu hainler, proletarya adına onu köleleştirmeye çalışan burjuva ajanlarıdır. 1978'de bu ervana katılanlardan biri de Enver Hoca revizyonistidir.

Egemen sınıflar, proletaryanın bilimine yönelik ideolojik saldırıların yanında proletaryanın öz örgütü olan partilerini ve yan örgütlerini örgütsel olarak çökertmek için ajan sızdırmak, partilerin mücadelesini yürüten taraftarlarını ve üyelerini sorgusuz sualsiz katletmek burjuvazinin en çok başvurduğu yöntemlerden bazılarıdır. Özellikle Türkiye gibi KP'lerin yasak olduğu ülkelerde burjuvazi bu yöntemlere daha sık başvurmaktadır.

Proletarya partilerinin tarihi incelendiğinde, KP'lerin içinden birçok ajan çıktığı görülecektir. Kimisi daha parti içinde satın alınırken, kimisi de daha baştan partinin içine bilinçli olarak ajanlık yapmak için girmiştir. Keza SBKP, ÇKP, VİP, AEP tarihleri incelendiğinde bunların içinden ajanların çıktığı görülecektir.

Devrim ile karşı-devrim arasında süren amansız sınıf savaşımı, burjuvazinin proletaryayı sindirmek için bu tür yollara başvurmasını zorunlu kılar. Proletaryanın, burjuvazinin mezar kazıcısı olarak tarih sahnesine çıkması ile birlikte, burjuvazi tüm cephelerde ve kullanabildiği bütün araçlarla saldırıya geçmiştir. Yerine göre katliamlarla, yerine göre de tek tek öldürme ve toplu tutuklamalarla proletaryanın örgütlü gücünü dağıtmanın yollarını hep aramıştır. Proletaryada, devrim ile karşı-devrim arasındaki bu savaşım da karşı tedbirlerini alarak onun askeri, polis ve çeşitli istihbarat örgütlerine adamlarını sızdırarak, burjuvazinin manevra alanını daraltmaya çalışmıştır ve çalışmaktadır. Proletarya, burjuva diktatörlüğünü yıkıp kendi iktidarını kurmak için, her türlü mücadele biçimini ve mücadele araçlarını devrimci bir tarzda kullanmaktan çekinmemiştir ve çekin-

meyecidir. Bu sınıf savaşımının getirdiği kurallardır.

Türk egemen sınıfları da, proletaryaya ve halka karşı; karşı-devrimci mücadelesini varolduğu günden itibaren elden bırakmamıştır, T.C. kurulduğundan bu yana proletaryanın gerçek örgütü hep yasaklanmıştır. Hatta 141-142 gibi ünlü faşist yasalarla komünizm propagandası ve örgütlenmesi yasaklanmıştır. Bazı kısmi demokratik hak ve kısıntıların dönem dönem olması ise, egemenlerin bir lütufu değil, tam tersi halkımızın kanı canı pahasına kazandığı bir mücadelenin ürünüdür. Ne var ki, Türk burjuva ve feodalleri bunu bile halkımıza çok görüyorlar ki, 12 Mart, 12 Eylül gibi askeri faşist cuntalarla bu hakları yoğun baskı ve katliamlarla ortadan kaldırmaya çalışıyorlar.

Türk egemen sınıfları daha 1920'lerin başında TKP'nin kurucusu ve önderlerini katlettiler. Mustafa Suhi ve 14 yoldaşı alçakça bir komplo sonucu katledildi. O günden bu yana proletaryanın gerçek öz örgütünün yaratılmaması için uğraşırken, 1972 yılında yaratılan proletaryanın öz örgütüne yönelik zorbalığını hiçbir zaman elden bi-

rakmadı. İBRAHİM KAYPAKKA-YA'nın 1973 başlarında 4 aya yakın işkencede CIA gözetiminde tutulması ve işkence yapılarak katledilmesi bu korkunun ürünüdür. Mehmet Zeki Şerit'in katledilmesi, Süleyman Cihan'ın işkencede öldürülmesi bu korkuların ürünleridir. Deniz'lerin, Mahir'lerin alçakça katledilmesi hep bu korkuların ürünüdür. Tuzla'da 4 yiğit devrimcinin katledilmesi hep bu korkuların ürünüdür. 1 Mayıs 1977 Taksim katliamı hep bu korkuların ürünüdür. 12 Mart'lar, 12 Eylül'ler hep bu korkuların ürünüdür.

Bütün sömürücüler gibi, komprador burjuvazi ve toprak ağaları sınıfının da en çok korktuğu komünist örgütlenmelerdir. Komünist örgütlenmelerin yanında devrimci-demokrat örgütlenmelerinde azılı düşmanıdır. Ne var ki bu korku onların sonunu getirecektir. Hiçbir baskı ve katliamlar proletaryanın ve halkın zaferini engellemeyecektir. Çeşitli milliyetlerden Türkiye halkı proletarya önderliğinde DHİ kurduktan sonra kesintisiz olarak, sosyalizm ve insanlığın altın çağı olan sınıfsız topluma kadar ilerleyişini sürdürecektir.

MIT Faaliyetleri ve Engin Kaya Olayı Üzerine Kamuoyunda Tartışılan Konulara Devrimci Bir Bakış

12 Eylül açık faşizminin çok yönlü azgın saldırısı karşısında yenilgi alan devrimci hareket, proleter öncü ve onun mücadelesi büyük güç kaybı ile önemli ölçüde geriledi. Ama hiçbir zaman durmadı, son bulmadı, yok olmadı ve edilemedi. Yolunda ısrarlı, mücadelesinde kararlı olan Marksist-Leninistler, diğer devrimci güçler faşizmin korkulu kâbusu olmaya devam ediyor. Hatasıyla, eksiğiyle, bu yenilgi koşullarında ortaya konan, yüzlerce şehit veren devrimci pratik, ileriye doğru şanlı bir direniş mirası ve geliştirilecek bir mevzi oluşturdu. Ülkemiz koşullarında dağlara yaslanmanın; proletarya önderliğinde temel güç olarak köylülüğe dayanmanın ve sabırla, meşakkatle, cesaret ve atılganlıkla örülü uzun süreli mücadelede ısrar etmenin zafere ilerlemek için vazgeçilmez koşul olduğunu gösterdi. Devrimci değerlere ve ihtilalci geleneklere her koşulda sıkı sıkıya sarılmanın büyük iddiaları sürdürülebilmek, saygınlığı yükseklerde tutmak ve yığınların güvenini pekiştirmek için her şeyden önde gelen bir şart olduğuna yeniden işaret etti. Yalnız kırsal alanlar değil, şehirler ve zindanlar da bu şanlı direnişe sahne oldu. Ağır darbelerle rağmen belli başlı yerler de kesintisiz bir mücadele sürdürüldü. Bugün kırdan ve şehirde tutunulan mevziler, devralınan örgütler ve yeni baştan yükseltilen mücadele devrim şehitlerinin zengin mirası ve onunla bu yolda yürüyenlerin eseridir.

Kuşkusuz bayrağı yüksekte dalgalandıranlar kadar, bırakmış, yere düşürmüş, çignemiş olanlar da var. Devrimin önceki kaçırmış döneminde doğal ve kaçınılmaz biçimde saf-

lara katılmış olan bir yığın abbas yolcunun karşı-devrim fırtınasında kuru gazeller gibi döküldüğü, devrimden kaçışın, ihanetin ve döneğin anımsanmayacak ölçüde görüldüğü bir gerçektir. İki ucu ince, ortası kalın, başı müzmin ağırlı, hasta bünyesi devrime gebe; devrimci sancılar içinde kıvranıp duran bir toplumda doğumu geciktirmeyi amaçlayan şok tesirli ağır müdahale durumları için tipik olan her şey ülkemizde de bu dönem olanca çarpıcılığı ile yaşandı.

Devrimci hareket ve örgütlere kısa sürede ağır darbeler indirmeyi başaran, bütün ülkeyi bir açık hava hapishanesine çevirip yığınları kışla disiplini ile zapt-u rapt altına alan, hakim sınıfların bir önceki dönem rahatça uygulama olanağını bulamadıkları tüm karar ve politikaların önünü ardına kadar açan, açık faşizmi kurumlaştırmaya yönelik yeni bir anayasa ve diğer düzenlemelerle birlikte devletin ve organizasyonunu gerçekleştiren, buna uygun

yeni faşist kurumları oluşturmaktan başka eskinin yıpranmış, zayıf düşmüş, dejenere olmuş militarist güçlerini bütünüyle elden geçirip berkiten özel kuvvetlerle bunları sürekli takviye eden, milyarlarca dolar harcayıp teknik yönden modernleştiren, ajan-muhbir-sivil piyonlar ağıyla istihbaratını genişleten, MIT müstehşarları ile kontrgerilla, anti-terör şeflerine geçmişle kıyaslanmayacak düzeyde yetki ve inisiyatif tanıyan faşist cunta ve uzantısı Özal hükümeti, yoğun işkence, terör ve katliamlarını her tarafta uygulamaya aralıksız devam ederken bir yandan da pişmanlık yasalarıyla ihaneti teşvik etmeye ve dönekliliği her yoldan körüklemeye özen gösterdi.

Devrimin toparlanıp gelişmesini çeşitli araçlarla önlemek gerekiyordu. Bu amaçla, Avrupa'da icazet bekleyen tescilli modern-revizyonist hainlerle ülkede, yeniden politikaya soyunma hazırlığı yapan benzerlerine yeşil ışık yakıldı.

Devrimci şiddeti, proletarya dik-

tatörlüğünü, her türlü yasadışı faaliyetini ve yeraltı örgütlenmesini reddeden, NATO'ya AET'ye evet diyen, "vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğü"nü savunan, "anarşi-terör ve bölücülüğe" karşı çıkan, düzenle uyumlu, Avrupa tipi "komünist" partiye izin verilebileceği ilan edildi. Bütün bu şartları kabul edip hakim sınıflara güven veren TBKP için isim problemi kısa sürede halledilmeye çalışılırken, ismi de sorun olmayan kaşarlanmış reformistlerin SP'sine yasallık hemen verildi. Böylece Türkiye solunun gedikli tasfiyecilerinden oluşan birkaç bölük "kahraman" hava limanları ile siyaset meydanlarında boy gösterisine girişti. Eskinin mangalda kül bırakmayan devrimcilerinden bir kısım yığın ve dönegin de "sosyal pratikten ders çıkarma" adına tüm devrimci değerleri reddedip sınıf uzlaşmacılığını vaaz etmeleriyle çok sesli bir reformizm ve yasalılık korosu oluştu. Yenilgi yıllarının döküntüleri üzerinden yayılma şansını bulan sosyal -pasifist, liberal-burjuva her türlü akım yığınların radikal eğilimlerini frenleme ve yeni devrimci gelişmeleri köstekleme temelinde hakim sınıfların teşvikiyle yasal zeminde cirit atmaya başladı.

Devrim saflarındaki kararsız ve sallantılı unsurlar bir yandan bu tür burjuva etkilerle koparılmaya, bir yandan da polis baskısı, tehdit, şantaj ve tatlı vaatlerle MIT'e satın alınmaya çalışıldı. Cezaevlerinde yatıp çıkmış yığınla devrimci-demokratın bu yönde sıkıştırıldığı bilinen bir gerçek. Birçok örneği kamuoyuna yapılan açıklamalarda okundu, yansımayan, bilinmeyen, duyulmayan olaylar, hele de örgütlerinden kopmuş, köşesine çekilmiş, eski değerlerini yitirmiş unsurlara yapılan teklifler daha çok ve yaygındır. Faşizmin bu yoğun sinsi çabası devrimci durumun kaçınılmaz olarak yeniden yükseldiği koşullarda yaralarını hızla sarıp yeni atılımlara yönelen M-L'ler başta olmak üzere tutarlı devrimci güçler karşısında duyduğu aczin ifadesidir. MIT'in sahip olduğu eleman sayısı her örgüte de ilgi göstermeye yeter. Ama onun özellikle silahlı mücadele ör-

gütlerine, bu temelde varlık ve etkinlik gösteren güçleri, en başta da "İhtilâlici komünizmin Türkiye'ye uygulanması olan, en tehlikeli fikir" şeklinde değerlendirdiği İbrahim Kaypakkaya'nın çizgisi ile onun kurduğu TKP/ML'yi "özel ilgi"ye değer gördüğünü düşünmek yanlış olmaz. Söz konusu tespit 1973 yılına ait TKP/ML Dava dosyasındaki MIT raporları içinde geçmektedir. Bugün de üzerinde MIT'in titizlenmesi ve kırmızı kalemle işaretleyip "yakın markaj"a alması, onun çizgisinde ısrarlı olduğunu göstermektedir.

MIT radikal devrimci örgütlere, çok bilmiş revizyonist akıldançlerin iddia ettikleri gibi silahlı mücadeleyi kışkırtma amacıyla değil, tam tersine boğma kastıyla yaklaşmakta ve ancak bu temelde adam sokup oyunlar tezgâhlanmaktadır. 12 Eylül faşizminden hesap sormayı da içeren yeni bir devrimci atılım karşısında zalimlerin duyduğu korku ve kaygıdır. MIT'i hummalı bir faaliyete sevk eden. Nitekim Tuzlu katliamı bunu tamamen doğruluyor. Kadıköy Emniyet Amirliği'ne yönelik eylem hazırlığında oldukları ihbar edilen 4 devrimciyi hunharca katletmekle MIT bunu ortaya koymuştur.

Baskı, işkence, tehdit yoluyla buyun eğdirdiği veya parayla satın aldığı zayıf karakterli unsurları daha önce faaliyet gösterdikleri örgütlerin içine salarak veya Curnaz örneğinde olduğu gibi varlığı-yokluğu belirsiz bir örgütün ilişkisi iken ciddiye alınır bir örgütün saflarına sokarak, ya da zaten saflarda görülen birini kendi hesabına yükselmesi için "aktif"leştirerek irili, ufaklı, kısa ve uzun vadeli tırpanlamaları planlayan, ama özellikle de üst organlara ulaşmayı ve fırsat yakaladıkça silahlı eylem birimlerine vurmaya tasarlayan MIT, bu yönde en pervasız girişimi olan Tuzla katliamıyla TKP/ML'ye bir darbe indirmeyi başardı ama, aynı zamanda devletin silahlı devrimci güçleri kesin imha politikası kırsalar da sürekli uygulanmakta olup dağı başının dumanı ve sisyle iyi kötü perdelenebilirken, İstanbul'un elverişsiz koşullarında ayan beyan gözler önüne serildi. İlk etap-

ta operasyonu gerçekleştiren perde önündeki İstanbul siyasi polisi teşhir oldu. (Başta büyük şefleri Mete Altan ve Metin Günay olmak üzere. Bunlar 12 Eylül öncesi ve sonrası işkence ve cinayetleriyle bilinen, devrimci örgütlere ait birçok dava dosyasında, sorgu ve dilekçelerde geçen isimlerdi. Mete Altan adı, ilk kez 1976'da TKP/ML TIKKO MILITANI Atilla Özkan'ın katledildiği Zeytinburnu olayıyla duyulmuş ve ünlenmişti. Şimdi "Terörle mücadele İstihbarat Teşkilatı"nın merkezi şefi. Metin Günay da 12 Eylül'ün hemen ardından işkence olayının muazzam boyutlandığı, Gayrettepe'nin dolup taşıdığı, birçok devrimcinin katledildiği bir dönemde I. Şube TKP/ML sorgu timi ve operasyonlarının başındaydı. Oradan şube müdürlüğü ve İstanbul Emn. Md. yardımcılığına kadar yükseldi. Tuzla katliamıyla İstanbul'un yeni Emniyet Müdürü Hamdi Ardalı da "Vur emrini ben verdim", "Dört dörtlük bir operasyon" vs. diyerek ününe ün katmak ve kariyerini pekiştirmek istedi). Ardından iki piyonun desifre olması ve birinin açık itiraflarda bulunmasıyla Tuzla katliamının perde arkasında MIT'in oynadığı rol tüm boyutlarıyla açıklık kazandı. Bu olayda işin sırrını hemen çözebilecek durumda olan 4 devrimciden hiçbirini sağ bırakmama Engin Kaya, köpeğini ve dolayısıyla kendi faaliyetini gizleyebileceği ümidinde olan MIT, Mustafa Curnaz'ın itiraflarıyla açığa çıktı.

Ajanın cesedi bir kutu içinde bulununca burjuva basın hem avucunda Dev-Sol bildirisi çıktığını, hem de TKP/ML tarafından üstlenildiğini yazdı. Bu haberden önce TKP/ML'nin merkez komitesi bildirisiyle Engin Kaya'yı giyabında ölüme mahkûm ettiğini açıklamış olması ve cezanın infazı yönünde doğal bir beklentinin bulunması kamuoyunda eylemin TKP/ML'ye ait olduğu kanısını güçlendirdi. Ancak TKP/ML eylemin kendisine ait olmadığını ve gazetelerde çıkan "üstlenme" hareketlerinin kendisini bağlamadığını açıkladı. Milliyet gazetesinde "TKP/ML hesap sordu diye yazabilirsiniz" şeklinde lanse

edilen haberin ise muhabirin iş güzarlığı olduğunu, kendisiyle telefon görüşmesi yapılan Ercan Toprak'ın ne genel sekreterlik yaptığını ne de öyle bir beyan da bulunduğunu, yalnız "cesedin Tuzla köprüsü altında TKP/ML bildiriyle bulunduğu"ndan bahisle soru yönelten gazeteciye "şu an yapabileceğimiz bir açıklama yok. Cesedin üstünde partimizin bildirisi çıkmışsa dikkate alabilirsiniz" dediğini duyurmuştu. Ardında Devrimci-Sol'un eylemi üstlenen bildirisi yayınlandı.

Son yıllarda herhangi önemli bir eylemin akabinde birkaç örgüt adına "üstlenme" haberlerinin gazete sayfalarını kaplaması dikkat çekicidir. Gerçek dışı telefonlu açıklamaların bir bölümünü bu örgütlere sempati duyan, fakat doğrudürüst ve yararlı bir davranış içinde oldukları söylenemeyecek olan sorumsuz kişiler yapıyor olabilir. Varsa böyleleri kamuoyunu yanıltmaktan vazgeçmeli. Ancak çoğunu da MİT'in yaptığını düşünmek yanlış olmaz.

MIT bu gibi oyunları neden yapar?

1- Kendi parmağı olan bir işse dikkatleri başka yere toplamak, işin içinden kolayca sıyrılmak için.

2- Maksatlı olarak mâl ettiği örgütlere eylemi bir fırsat olarak değerlendiren azgınca saldırmak için.

Faşizm devrimci güçlere göz açtırmama gayesiyle sık sık genel operasyonlar düzenleme, çok sayıda insanı gözaltına alma, işkenceye çekme, zanlı gösterip tutuklama ve başka biçimlerde yaygın terör estirme ihtiyacını duymakta, ancak tepkileri de hesaba katmak zorunda olduğundan "keylim öyle istedi" veya "periyodik saldırılarımızdan birini yapıyorum" diyememekte, "ciddi" bir izahatı gerekli görmekte ve bu nedenle gerçek bir olguyu ileri süremediği hallerde, saldırmayı planladığı güçlere ya bir eylemi kasıtlı olarak mal etme ya da olmadık senaryolarla (işte, filan planları ele geçti gibisinden) dikkat çekmekte, böylece yoğun saldırının zeminini döşemektedir. MIT'le işbirliği içindeki usak basın da bu yönde özel bir çaba sarfetmekten geri kalmıyor. "Bir çomaklayan var", "Terör Örgütleri Atakta", "Eskiya şehre indi",

"Üniversitelere yatay geçiş çengeli" gibi egzantrik başlıklarla her büyük saldırı öncesi karşı-devrim lehine kamuoyunu şekillendirmeye çalışıyor. Yine bu noktada sapla samanı birbirine karıştırmamak, devrimci eylemlerin işlevi ile MİT'in rolünü ve amacını ayrı ayrı iyi kavramak gerekir.

3- Yapmadığı eylemleri üstleniyor imajıyla devrimci güçlerin saygınlığını zedelemek için. Bu maksat özel olarak güdülmese bile, yukardaki noktalarla uyumlu olduğu ölçüde bundan da yarar umulduğunu düşünmek gerekir.

Engin Kaya olayına revizyonist burjuva "sosyalist"lerin takındığı tavrda dikkat çekici:

"Engin Kaya'yı kim öldürdü? Buna henüz kesin bir cevap veremiyoruz. Ama eğer TKP/ML ya da herhangi bir solcu örgüt bunu yaptıysa, ortada demokratik amaçlar açısından vahim bir yanlış var. Engin, sekiz-dokuz yıllık çok önemli sırlarla birlikte gömülecektir. Birçok provokasyon, birçok tertip, böylece gün ışığına kavuşmadan yeniden karanlıklara karışmış olacaktır. TKP/ML içindeki başka ajan-provokatörlerin isimleri de Engin'in götürdüğü sırlar arasındadır."

"İkincisi, toplum MİT'e bağlı örgütlerin tertiplerini kınarken, dikkatler şimdi başka tarafa yöneltilmiştir. Engin'i kendi provokasyonlarına alet edenler, suç kanıtlarından biri ortadan kalktığı için şu anda kuşkusuz biraz ferahlamışlardır." (Doğu Perinçek, 2000'e Doğru 19 Şubat 1989) Çok açık anlaşılabilceği gibi, Perinçek, hainleri ve suçluları devrimcilerin yargılayamayacağı, cezalandıramayacağı, aynı zamanda faşist katliam tezgâhlarının açık kanıtlarını ve tüm ayrıntılarını da devrimcilerin ortaya koyamayacağı ve koysalar bile toplum katında bunun bir değer taşımayacağı görüşündedir. Zira onun toplumdaki anladığı yalnız burjuva çevreler ve yargıdan anladığı da düzenin mahkemeleridir.

Yine ona göre hainlerin-ajanların cezalandırılması MİT tertipleri gibi kötü veya MİT'in teşhirini zorlaştıran bir şey olsa gerek ki, dikkatlerin başka tarafa çekileceğinde ve

MIT'in ferahlayacağından yakınıyor. Perinçek'in "demokratik amaçları" bu düzen içinde kısmi iyileşmeler sağlamak ve faşizmin ehven-i şer biçimlerine eyvallah demek değilse, Engin Kaya'yı devrimci bir örgütün cezalandırmasında bu açıdan vahim bir yanlış neden görüyor? Engin çok önemli sırlarıyla gömülecekmiş, bir çok tertip karanlıklara karışacakmış. TKP/ML içindeki başka ajanlar (sanki olduğu muhakkak) açığa çıkmayacakmış.. gibi hayıflanmalar... (bu işin kılıfı tabii) Perinçek de biliyor ki böyle birini cezalandıracak örgüt önce onu ele geçirmeye ve saklı gizli kalmış tüm sırlarını almaya çalışır. Bunu yazılı-sözlü kanıtla dönüştürme çabasını da gösterir. Nitekim eylemi resmî bildiriyle üstlenen Dev-Sol Engin'i öldürmeden önce sorguladığını ve ses bantlarının bilahare yayınlanacağını açıklamıştır. Yukarıdaki gerekçeleri elden giden Perinçek şimdi neye sığınacak? Veya savlarından geriye ne kalacak? Yalnızca düzene itaat. Ve demokrasinin devrimle değil icazetle kazanılacağı!.. 2000'e Doğru ve Perinçek'in yaklaşımına daha sonra geniş olarak değineceğiz.

AJAN - PROVKATÖR ENGIN KAYA OLAYI

E. Kaya denilen hain ML örgütlerden TKP/ML için den çıkmış bir ajandır. Cezasını ise yine devrimci örgütlerden Dev-Sol tarafından idam edilecek buldu. Bu olay kamuoyunda önemli bir yer tuttuğu ve özellikle de TKP/ML örgütü üzerinde 'muamma' yaratılmak istendiği için, halka ve devrime karşı sorumluluğumuzun bir gereği olarak, olayı örgütün direkt kaynağından aktarmayı uygun bulduk. Çünkü, başta egemen sınıflar olmak üzere, burjuva boyalı basının yanında "2000'e Doğru" dergisi gibi reformist ve revizyonistler tarafından bu olay, devrimci-demokrat ve proletaryanın öz örgütü üzerinde 'muammalar' yaratma aracı olarak kullanıldı. (işlendi) Devrimci örgütlerin MİT tarafından yönlendirildiği mesajı yayılmak istendi. Özellikle "İkibin'e Doğru" dergisi bunu kendi tasfiyecilik anlayışını güç-

lendirmek için. İlegal örgütleri yıpratmanın bir aracı olarak kullanmak istedi. Oysa olay yaratılmak istendiği kadar ne karanlık ne de ilk olan bir olaydır.

TKP/ML örgütünün diğer basına olduğu gibi, dergimize de gönderdiği "İŞÇİ KÖYLÜ" dergisinin "Mart Özel Sayısı"nın bazı bölümlerini yayınlamayı doğru gördük. Bu devrimci bir görevdir. Bu görevi bundan önce olduğu gibi, bundan sonra da yerine getirmek, sosyalist bir dergi olarak ihmal edilmez sorumluluğumuzdur.

İşçi Köylü Kurtuluşu (İKK) mart özel sayısında E. Kaya olayını tarihsel bir bakış ile ele alıyor. Ezilenleri ile ezenler arasında sınıfların ortaya çıkışından bu yana mücadeleler kısaca anlatıldıktan sonra ve Türk egemen sınıfların komünist ve devrimci örgütler üzerindeki baskılarının amacına değiniliyor ve son olarak da E. Kaya haininden yola çıkarak...

"TKP/ML Neden Egemen Sınıfların Korkulu Rüyasıdır?" başlığı altında şunlar söyleniyor.

"Çünkü, TKP/ML çeşitli milliyetlerden Türkiye Halkının yegane kurtuluş umudu ve MLMZD silahı ile donanmış gerçek bir sınıf partisisdir.

Çünkü çeşitli milliyetlerden Türkiye halkının asgari ve azami programı ile kurtuluşa götürececek biricik partidir.

Çünkü, ML-MZD biliminin rehberliğinde silahlı mücadeleyle halkımızı kurtuluşa götürececek biricik partidir.

Çünkü o, sınıfsız bir toplum yaratma mücadelesinde ülkemizin devrim perspektifini doğru bir şekilde belirlemiş, gerek devrim öncesi ve gerekse devrim sonrası sınıf mücadelesinin kaçınılmazlığına inanmış ve bu konuda uyanıklığı hiçbir şart altında elden bırakmayacak yegane partidir." dendiikten sonra şöyle devam ediyorlar:

"... Komprador burjuvazi ve top rak ağaları kendilerinin bu köhne miş düzenlerini kendileri ile birlikte yıkacak partimiz TKP/ML'e karşı sadece silahlarla karşı koymuyorlar. Burjuvazi partimize karşı ideolojik ve siyasi saldırılarda da bulunduğu

gibi, onu bölüp parçalamak ve içten çökerterek zayıflatmak için ajan ve provakatörleri kullanıyorlar. Bu nedenle de partimizin içine bu türden ciğeri beş para etmez satılmışları sızdırmaya çalışıyor.

"ARABADA ÇIKAN SİLAHLARI POLİS KOYDU"

"İŞÇİ KÖYLÜ KURTULUŞU" gazetesi Tuzla Katliamı ile ilgili olaya da genişçe yer veriyor. Tuzla katliamının nedenlerini ve arabada çıktığı iddia edilen silahların ve dökümanların polis tarafından yapıldığı katliamı haklı göstermek için uydurduğu yalan olarak niteliyor. Ve

"TUZLA KATLIAMI İLE İLGİLİ ORTAYA ÇIKAN DURUM" başlığı altında şunları söylüyorlar:

"7 Ekim 1988'de Tuzla köprüsünde katledilen dört yoldaşımızın olayına kısaca değinmek istiyoruz.

Tuzla'da katledilen yoldaşlarımız bir eylem hazırlığı için deydiler. Bu eylemin olacağını MİT, egemen sınıflara devrimci saflarda iken satılmış polis piyonu, ajan provakatör E. Kaya adlı kişi aracılığı ile öğrenmiş. Çünkü Engin köpeği bu komitenin içindeydi. MİT, Engin aracılığıyla partimizin içine iyice sızmaya ve MK'ya kadar ulaşmayı hedefliyordu. Ancak Engin köpeğinin ilişkide olduğu yoldaşlarımız daha alt bir sempatanan hücrelerindeydi. Bu nedenle MİT, beklemeyi ve P. içinde kimlerin olduğunu ortaya çıkarmayı hedeflemişti. Engin ile ilişkisi olanları tesbit edip resimlerini çekmiştir." TKP/ML'in merkezi yayın organı İşçi Köylü Kurtuluşu gazetesinin mart özel sayısında bunlara değinildikten sonra şöyle devam ediyor:

"... Eylem hazırlığı ve yapılacak eylem MİT'in göz yumabileceği bir eylem değildi. Ne olursa olsun eylemi önlemeyi amaçlamıştı. Bu da ancak eyleme katılanları ya yakalamak ya da katlederek mümkündü. Eğer sağ yakalarsa elinde hiçbir delil olmadığı için serbest bırakmak zorunda kalacaktı. Aynı zamanda ciğeri beş para etmez Engin adlı köpeğin ajanlığı ortaya çıkmış olacaktı. Bu nedenle MİT, yoldaşlarımızı katletmeyi uygun buluyor. Ve alçakça katlediyor."

Söz konusu illegal dergide MİT-

in katletme amaçları anlatıldıktan sonra, polis arabada çıktığını söylediği döküman ve silahların arabadan çıkmadığını ve o silahların TKP/ML'e ait olmadığını söylüyorlar. Zaten o sırada görgü tanıklarının da anlattığında silahların arabadan çıkmadığı çok açıktı. Çünkü hiçbir çatışma olmamıştı. Arabadan indirip taramışlardı. TKP/ML'de bu olayı doğruluyor.

"... Araştırmalar genişletilince,... arabadan 'çıkan' silahların partiye ait olmadığını ve arabaya silahları polis, yoldaşlarımızı öldürdükten sonra koyduğunu ortaya çıkardık. Arabada çıktığı iddia edilen döküman ve eylem krokileri de polis kendisi koyuyor. Engin'den aldığı bazı parti bildirisini ve yayınlarını da "arabada çıktığı" şeklinde kamuoyunu yanıltmaya çalışıyor" deniyor. Ve şöyle devam ediyor: "... Tuzla köprüsünde polis iddia ettiğinin aksine çatışma olmamıştır. Çünkü yoldaşlarımızın üzerinde silah ve döküman bulunmuyordu. Ayrıca hiçbir polis tarafından aranmıyordu. Yoldaşlarımız saat 11-12 sularında Gebze'den hareket ediyorlar. Hareket etmeden önce Engin adlı hainle görüşüyorlar. Engin, arabanın plakasını ve çıkış saatini polise bildiriyor. (Polis Tuzla Köprüsü'nde iki gün önce tedbir alıyor.) Yoldaşlarımız Tuzla köprüsü'ne geldiklerinde trafik polisleri tarafından trafik kontrolü içinmiş gibi durduruluyorlar. Bu sırada pusuda bekleyen sivil polisler arabadan yoldaşlarımızı indirip kurşuna diziyorlar. Polisin iddia ettiği gibi kesinlikle çatışma olmamıştır. Ancak polis kendi katliamını haklı çıkarmak ve kamuoyunu aldatmak için arabaya silah koyup, çatışma çıktı süsü veriyorlar. Polis militanlarımızı sağ yakalamak için değil, öldürmek için tuzak kurmuştur.

Ve bu öldürme kararı en az on gün önceden MİT tarafından verilmiştir" deniliyor. Emiri verenlerin başında olarak: "Başta İçişleri Bakanı M. Kalemli olmak üzere, Emniyet Genel Müdürü S.Çakmak-oğlu, İstanbul Emniyet Amiri Hamdi Ardalı, yardımcısı Metin Günay, Ali Rıza Atak" olarak gös-

terilmektedir.

İşçi Köylü Kurtuluşu gazetesi, Tuzla katliamına değindikten sonra, "Ajan-provokatör Engin Kaya Kimdir?" diye soruyor ve cevap veriyor.

"E. Kaya 1979-80'lerde Kartal Lisesi'nde okuduğu sıralar DK sempatisini idi. Ve bu 1984 yılına kadar sürüyor. 84 sonlarında partimize yaklaşıyor. İ.H. Adalı yoldaşımızla ilişki kuruyor. İsmail yoldaş da o zaman partimizin bir sempatisini idi. Engin köpeği 86 sonlarına doğru "aktif"leşmeye başlıyor. Muhtemelen polisle işbirliğine girişi bu sıralardır. Durmadan görev istemesi, keskin gözükme çalışması bu işbirliğinin belirtileridir." denildikten sonra İsmail dışında kimseyle ilişki kurmadığı söyleniyor. "Açığa çıktığı güne kadar da İsmail yoldaşın denetimindeki bir sempatisin hücrelerinde çalışıyordu... Daha önce İsmail ile ikili ilişki sürdürdüğü" söylenirken Engin'in sempatisin hücrelerinde örgütlenmesi '88' Temmuz'unda olduğu" söylenmektedir.

İşçi Köylü Kurtuluşu gazetesi, E. Kaya hainin partiye daha fazla zarar vermeden ortaya çıkarıldığını yazıyor.

".. Eğer daha önceleri örgütlü ve disiplinli bir ilişki olsaydı, ajanlığı daha erken partimiz tarafından ortaya çıkarılırdı" denildikten sonra şöyle devam ediyor:

"Bu hainin 88' Temmuz'undan sonra bir sempatisin hücrelerinde örgütlü ilişkiye girmesi sonucu, hainliği 3-4 ay içinde açığa çıkmıştır. Çünkü bu tip hainler kendilerini ne kadar gizlemeye çalışırlarsa çalışsınlar, mutlaka bulunup açığa çıkarılırlar."

TKP/ML daha fazla zarar vermemesini ise, İşçi Köylü Kurtuluşu gazetesi şöyle açıklıyor:

"E.Kaya köpeğinin partimize daha fazla zarar verememesinin nedeni, partimizin ML normlar üzerinde örgütlenmiş olmasından ve bu ilkelere sadık olmasından kaynaklanıyor. Eğer kof bir örgütlenme olsaydı bu hain partimize daha büyük ve kapsamlı zarar verdirebilirdi."

Burjuva basını ve "2000'e Doğru" dergisi, TKP/ML'nin eylemlerini MİT yönlendiriyor iddiasını or-

taya attılar. Özellikle burjuva basını devrimci-demokrat örgütlerin ve TKP/ML'in eylemlerini MİT yaptırıyor imajını kamuoyuna vermeye çalıştılar. Amaçları elbette devrimci-demokrat örgütleri yıpratmak ve "karanlık" örgütler olarak göstermekti. M. Curnaz adlı satılmış hain yaptığı "açıklamalarda" burjuva basının istediği tipte "ifşaatlarda" bulunuyordu. Milliyet gazetesi ise, "korkunç iddia" sür manşeti ile veriyordu, bu haberi. Oysa işin gerçeği daha değişti. İşte İşçi Köylü Kurtuluş gazetesi bu konuda şunları söylüyor:

"E.Kaya partimizin hiçbir örgütlü eylemine katılmadı. Belki birkaç kez her sempatisinin yaptığı gibi bu hainde afiş yapıştırmış ya da bildiri dağıtmış olabilir. Bunun dışında partimiz içinde faal bir görevi olmamıştır. Çünkü bu köpek, partimiz içinde sempatisin konumundaydı. Engin'in sorumlusu İ.Hakkı Adalı yoldaş ise, 88 Ağustosunda parti aday üyelik başvurusu onaylanmıştı. Engin'in de içinde yer aldığı sempatisin hücrelerinde İsmail yoldaşın dışında Parti Üyesi ve Parti Aday Üyesi yoktu." denilerek olaya açıklık kazandırılıyor. Ve burjuva basının kamuoyu aldatmasına müsadde edilmiyor.

"M. Curnaz Adlı Ajan-Provokatör Kimdir?" diye soran ve yanıtlayan İşçi Köylü Kurtuluşu gazetesi, M.Curnaz haini ile TKP/ML'nin ilişkilerini şöyle anlatıyor:

"M.Curnaz daha önce Sivas'da partimizden ayrılan "Bolşevik Partizan" hizibi içerisinde yer almış ve 12 Eylül sonrası yakalanarak cezaevinde yatmış birisidir. Yakalandığında MİT'in (kendi anlatımına göre bkz. 2000'e Doğru) ajanlık teklifini kabul etmiştir. Çıktıktan sonra uzun süre susmuş ancak MİT'in sıkıştırmasıyla Partimizle ilişkiye geçmeye çalışmıştır. İ.Hakkı yoldaşın iş ortağı olmaktan başka Partimizle sempatisin düzeyinde bile bir bağı mevcut olmamıştır. İ.Hakkı yoldaş bu iş ortaklığını 87 sonlarında kesmiştir. Parti hakkında bilgileri ise Engin aracılığıyla alıp MİT'e iletmıştır. Eğer iddia ettiği gibi, bildiri dağıtıp afiş asmış ise, onu da Engin haini aracılığıyla yapmış olabilir. Bu

hainin partimize verdiği zararlar, çevrede tanıdığı devrimci ve partimize taraftarlarını ihbar ile sınırlıdır. Yine de bu satılmışın açıklamaları, onun gerçekten samimi olduğunu göstermez. Bu tip beş kuruşa satılan hainler (konumu ne olursa olsun) ergeç partimiz tarafından cezalandırılacaktır. Çünkü Tuzla katliamında onunda suçu büyüktür. Eğer gerçekten söylediği gibi, "pişmanlık" duysaydı, katliam öncesi partimizi bu komplodan haberdar ederdi" M.Curnaz hainin iç yüzü açıklanıyor.

"12 EYLÜL SONRASI DEVİRİMCİ HAREKETLERDEKİ MİT SIZMASI SORUNU ÜZERİNE"

İşçi Köylü Kurtuluşu Gazetesi bu başlık altında, devrimci hareketlere MİT sızmasının nedenlerini ve objektif koşullarını inceliyor. 12 Eylül yenilgisinin TDH'de önemli yaralar açtığını buna karşılık önemli ders ve deneyimler bıraktığını ekledikten sonra yenilgi döneminin özelliklerini Lenin'in şu sözleri ile açıklıyor: "Siyaset yerine yalınlık, moral bozukluğu, bölünmeler, dağılma, davayı inkar, ahlaksızlık, felsefi idealizme doğru artan bir eğilim, mistisizm, karşı-devrimci ruh halini izlemeye yaramaktadır." (Lenin, sol. Kom. sf. 17) "denilerek 12 Eylül sonrası Türkiye'sinin (1905 yenilgisi sonrası Rusya'sında yaşanan ruh haline benzetmektedir.

"Türkiye'de 12 Eylül sonrası devrimci saflarda yaşananlarda aynıdır. 12 Eylül öncesi muazzam bir devrimci coşku, devrimci ruh hali, devrimci potansiyel, 12 Eylül sonrası yerini döneklige, yalınlığa, devrime ve halka güvensizliğe, devrimci ve komünistlerin kanı canı pahasına yaratılan değerlere karşı her cepheден saldırıya bıraktı" denerek yenilgi sonrası süreci açıklamaya çalışıyor. Hemen peşinden ise, ideolojik olarak, tasfiyeciliğin (legal Marksizm), troçkizmin, euro komünizmin ve yeşilleşmenin geliştiği tesbitinde bulunuluyor.

"Egemen sınıflar işte böyle bir ortamda, 12 Eylül öncesinin muazzam devrimci fırtınasının devrimci saflara sürüklediği bu tip ideolojik an-

lamda zayıf unsurları satınalmakta hiç zorlanmadı" denilerek bir noktaya dikkat çekiliyor: "Dikkat edilirse, cunta öncesi çeşitli devrimci örgütlerin sayfalarında yer alan bu türden unsurlar, irtica yıllarının hasta zemininde çabuk yeşerirler." sap-taması yapıyor.

İşçi Köylü Kurtuluşu gazetesi ege-men sınıfların 12 Eylül'den sonra devrimci ve komünist örgütlerin içi-ne ajan sokmaya daha fazla önem verdiği tespitinin nedenlerini şöyle açıklıyor:

"Egemen sınıflar 12 Eylül sonra-sı devrimci örgütler içine ajan sok-maya özel bir önem verdiler. Geç-mişte genellikle ancak gençlik için ajan sokabiliyorlardı. GERÇİ CUNTA öncesi bazı kb. devrimci örgütler içinden ajan-provakatörler çıktı. Ancak, 12 Eylül sonrası bu-nun üzerinde daha da yoğunlaştılar. Ve örgütler içindeki bazı zayıf un-surları baskı ve çeşitli "parlak" va-dlerle satınalma yolunu tuttular...

Yenilgi sonrası örgütlerin topar-lanma içinde ve güçlerin zayıf olu-Şu, tecrübeli ve ileri unsurların bü-yük bir bölümünün zindanlarda ol-ması ya da öldürülmesi, zor bir dö-nemde yeniden toparlanmaya genç ve tecrübesiz kadrolarla örgütlenme-ye çalışmak zorunda kalmaları so-nucu, birçok hataları ve denetimin zayıflığını da beraberinde getirdi. Partimiz açısından durum budur. Ayrıca partimizin 17 yıllık mücade-le tarihinde, egemen sınıflar ilk de-fa partimizin bir sempatizan hüre-sine ajan sızdırmayı başarabilmiştir. Partimizin bu konudaki tecrübesiz-liğinin de önemli bir payı vardır."

İşçi Köylü Kurtuluşu Gazetesi, "2000'e Doğru" dergisini de eleştiriyor. Ayrıca TKP/ML, MKSB'nun 9 Şubat 1989 tarihli kamuoyuna yaptığı açıklamayı da yayınlamış. Bizde Tuzla olayının ve E.Kaya ajan-provakatör olayının kamuoyu-nu yakından ilgilendirdiği için aynen yayınlıyoruz. Bu bildirinin çok az bir kısmına daha önce "2000'e Doğru" dergisinde ve Milliyet Gazete-si'nde yer verilmişti.

Devrimci bir yapılanmaya sahip Dev-Sol'un Engin Kaya'yı sorgula-yıp cezalandırması tartışma konu-muz değil. Ancak sosyalist bir yayın

organı olarak, Engin Kaya'nın gizli saklı kalmış sırlarının özellikle için-de ajanlık yaptığı örgüt açısından ta-şındığı önem, sorguyu derinleştirme noktasında yine onun sahip olduğu somut bilgiler ve Tuzla katliamında gördüğü özel zarar düşünülürse en iyi sonuç sorguyu onun yapabilme-si olacaktı. Tabii ki bu başka devrimci güçlerin de sorumluluk duy-masına mani olan bir şey değildi. Bu yönüyle D.Sol olumlu bir tavır geliştirmiştir. Yalnız, burada şunuda belirtmemiz gerekiyor: D.Sol eylem olanağını bulduğunda aynı çaba içindeki TKP/ML'ye temas kurma ve onun Engin Kaya'yı özellikle sorgulamasına olanak sağlama olgu-sunu ne ölçüde düşündüğü, araştır-dığı ve bu yönde 'çaba' sarfettiğidir! Burada D.Sol'a; bazı durumlarda devrimci bir olanağı birlikte kullan-manın arzu edildiği ve düşünüldü-ğü halde mümkün olamayabildiğini, bunun zorlama yorum ve değerlendirmelerle "dar-grupçuluk" vb. eleştirilere dayanak yapılmaması ge-rektiğini yeniden hatırlatmak müm-kündür.

Devrimci Sol, MIT ajanı Engin Kaya'nın anlatımlarının doğru-olup olmadığını araştırmadan sorgulama bantlarını burjuva bası-nına dağıttığını, sorgulama esnasın-da TKP/ML'ye olanak sağlamadığı-nın yanı sıra TKP/ML Dev-Sol'dan sorgu bantlarını istemesine rağ-men vermemesi dost güçler arasın-daki ilişkiyle bağdaşmadığı gibi devrimci bir tutumda olamaz. Eğer sor-gu bantları verilmiş olsaydı Engin

Kaya'nın anlatımlarının gerçekte bağdaşıp-bağdaşmadığını öğrenmiş olacaklar ve kamuoyunda yanıtlanmazdı. Bütün bunları TKP-ML'nin kamuoyuna dağıtmış olduğu bildi-riden öğrenmiş olduk. Devrimci Sol böyle yapmakla bir anlamda bir MIT ajanının anlatımlarına itibar etmiş, daha açık bir deyimle inan-mış. (İnanmıştır ki bu MIT ajanının açıklamaları doğru olduğunu araştı-rmadan burjuva basında yayınlama-sını sağlamıştır.) Soruna bilimsel bir mantık bir yana, basit bir mantıkla yaklaşıp dahi tutumun yanlışlığı tartışmayı bile gerektirmez. Bir MIT ajanının anlatımları ne derece inan-dırıcı olabilir. Ve bu MIT ajanı bir-çok devrimcinin kanına girdiği, akıt-tığı bu kanlar karşılığında milyon-lar aldığı halde! Hem de bu MIT ajanı öldürttüğü devrimcilere acı-maktadır. Buna kargalar dahi güler.

MIT ajanı Engin Kaya büyük Metris firarında ve Kandıra olayın-da MIT'in parmağı olduğunu söy-lüyor. Buna da Dev-Sol hemen inan-ıveriyor. Bu noktada Devrimci bir mantığın işlemediği açıktır. MIT na-sıl olurda 29 devrimcinin kaçmasını müsaade edebiliyor. Kaçma eyle-minden hemen sonra burjuvazi te-yakkuzaya geçiyor, kırmızı alarım ve-riliyor, eylemcileri yakalamak için görülmemiş operasyonlar düzenli-yor. Ama hiçbir şey elde edemiyor. Kamuoyu nezdinde zayıf düşüyor, bir anlamıyla teşhir oluyor. Kendi-leri (Burjuvazi) oldukça zor durum-da kalıyor ve kalkıp kendisini bu denli kötü duruma düşüren bir ey-leme göz yumuyor. Olmaz beyler. Bu kadarına da insaf derler. Keza Kandıra eylemi de aynı şey!...

Burada Diyarbakır'da açığa çıkan tünel olayına da değinmek istiyoruz. Diyarbakır tüneli Aralık '87'de PKK'de yakalanmaların olmasıyla açığa çıkıyor. Yalnızca yönetim tüneli bulamıyor. Ve öylece kalıyor. (Hür-riyet Gazetesi tünel bulunduğunu yaz-mıştı. Keza daha sonra yine PKK'den yakalanmalarla tünel yeniden açığa çıkmış oluyordu. Ve bu kez tünel yö-netim tarafından bulunuyordu. D.Bakır C.evi'nde yaşayanlar bunu bilir. Engin Kaya'nın MIT'e verdiği bilgiler sonucu Diyarbakır tüneli açığa çıkmış değil.

Perinçek Neyin Derdinde?

Daha önceki yayınlarında da benzer temaları işleyen 2000 Doğru Saçak (eski Aydınlık) grubu ve başını çeken Perinçek kurdu, Curnaz-Engin-Tuzla bağlamında yaptığı çıkışla daha da cür'etli bir şekilde, MIT'in sol örgütleri kullandığını, yönlendirdiğini, onlar üzerinde provokasyon sürdürdüğünü, bu örgütlerin de oyuna geldiğini, alet olduğunu ve faşizmin işine yaradığını savlamaya hız verdi.

Onun 2000'i çıkartmada önde gelen amacının faşist devlet güçlerini teşhir etmek olduğu, öz itibarıyla karşı-devrimi hedeflediği ve genel siyasetinde devrim lehine bir kaygı taşıdığı düşünülebilir mi? Söz konusu derginin çarpıcı konu ve başlıkları yüzeysel/üstünkörü bir bakışla böyle bir kanı doğurabilir. Ama biraz iyi incelendiğinde onun ne mal olduğunu anlamak için cilasını kazımaya bile hacet olmadığı görülür. Çünkü kendi kendisini yeterince ortaya koymakta ve son haftalarda olduğu gibi bar-bar bağırarak göstermektedir. Onun asıl gayesini mi anlamak istiyorsunuz? Curnaz kapaklı sayının başyazısına bakın!

"Provokasyonları Bozun" başlıklı başyazının baş konusu, yazarının baş derdini hemen ele veriyor. Başlığı gören, okun sıvri ucunu MIT'e yöneltmiş sanır. İlgiyi yok ya da yazının MIT'le sadece ilgisi var. Esasta devrimci örgütleri (kapaktaki güncel çağrışımla da en başta TKP/ML 'yi) karalıyor. İşte ana fikir:

"Bir komplo örgütü ne kadar harika tekniklerle ve hinoğlu hin zekâsıyla işler edile de zorbalığa dayanamayacaktır."

Yanlış anlamayın, bunu Doğu Perinçek söylüyor. Yani şu Türkiye so-

lunun eski komplocusu, Halil Berktaş'ın saygı değer ağabeyi ve de öğretmeni. Olay, birinden diğerine giden ve daha sonra TİHKP Dava Dosyasına giren mektupla belgelidir. Yaygın olarak bilinen bir şey ama yine de yeniler için anlatmakta yarar var. Yıl 1972, TKP/ML kurucusu İbrahim Kaypakkaya'nın Muzaffer Oruçoğlu ve diğer ML kadrolarla birlikte TİHKP'nin revizyonist şeflerine karşı bayrak açtığı dönemdir. Örgüt içinde idari zorbalıkla bastırıldıkları siyasi-ideolojik mücadelenin artık cepheden verilmeye başlandığını gören burjuva baylar, etekleri tutuşmuş bir halde yeni tedbirlere yönelirler. Bu sefer bastırmanın tek yolu vardır: Şiddet!.. İşte Halil Berktaş'ın Doğu Perinçek'e yazdığı mektubun konusunu bu oluşturur. İlk tedbir olarak Kaypakkaya ile Oruçoğlu'nun uygun bir gerekçeyle tuzağa düşürülüp tevkif edilmeleri tasarlanır. Halil Berktaş'ın ondan sonrası için uygun gördüğü, idamdır. (10 yıl önce yayınlanan bu belgeyi ekte yeniden sunuyoruz.) Doğu Perinçek ve avanesi yalanlamadığı bu mektup için 10 yıl önce şöyle demiş:

"TİHKP davasında okunan belge, bir devrimcinin tasfiyecilerle ihanetine duyduğu tepkiyi dile getirmektedir. Proletarya hareketi hiçbir zaman böyle bir şey düşünemez." (Halkın Sesi, sayı: 149, sf: 8)

Burdaki "tasfiyeciler" İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu oluyor. "Bir devrimci" Halil Berktaş, "Proletarya hareketi"de TİHKP/ İbrahim Kaypakkaya bunları daha o zaman siyasi-ideolojik arenada yerin dibine sokmuş, rezil-kepaze etmiştir. Kafemiyle halâ ca-ka satmaktan geri durmayan Doğu,

İbrahim'in muazzam kudretli fikir ve eleştirileri karşısında, değil tutunacak bir dal, girecek bir sıçan deliği bile bulamamıştır. O acizlikle tam da kendisine yaraşan bir sıfatı (ki bugün daha da açıktır.) İbrahim'e mâl etmiş: "Tasfiyeciler!" üstelik de İbrahim, kendilerinin hüküm ferman idare ettikleri bir yapıda "şef" oluyormuş! Bu nasıl bir şefki, parti içinde görüşlerini bile savunmaya imkân bulamıyor?.. Abrikadavra Perinçek'in sağ kolu Halil Berktaş da "bir devrimci" oluveriyor ve örgütün tepesinde cereyan eden bir komplo, böylece tabandaki bir zavallının naçizane tepkisi gibi yansıtılıyor. Oysa zavallılar tavanda!.. Proletarya hareketinin hiçbir zaman böyle bir şey düşünemeyeceğine gelince: Çok doğru. Ama gerçekten bir proletarya hareketi ise! Buna karşılık hiçbir zaman proleter olamamış bir hareket-hele de sizin gibi kapitalist yolda soysuzlaşmışsa- ne hinoğlu hinlikler düşünebiliyor değil mi? Tevkifattan cinayete, ML'lerin ideolojik gücü karşısında her türlü sinsi plan ve girişim! Evet, iş mektupla kalmıyor, teşebbüs de ediyorlar İbrahim'i öldürmeye. Hem de kim olduğunu belirtmeksizin bir düşman belletip, yoldaş olarak tanıdığı ve büyük saygı duyduğundan bihaber oldukları-yiğit bir devrimciyi silahlı şekilde göndererek. Bereket, böyle birini gönderiyorlar da, oyun bozuluyor.

Daha 72'lerde bu hatları karıştıran şafak bülbülleri, bilahare polis elinde, kendilerini ezdirmeden şakıdıkları halde, utanmadan TİHKP'in 12 Mart faşizmi karşısında olumlu sınav veren tek devrimci hareket olduğunu da söyleyebilmişlerdir: "... Mücadele polisin işkencesi altında ve hapishanelerde devam et-

ti. Partimiz, ağır bir yenilgiye uğramasına rağmen, 12 Mart döneminde birliğini ve disiplinini koruyarak çıkan ve faşizmin önünde teslim olmayan tek siyasi hareketti." (TİKP I. Kongre Belgeleri, sf: 23-24, şafak Yayınevi-Milano). Gerçek durum ise bunun tam tersi. Deniz'lerin, Mahir'lerin, İbrahim'lerin direnişleriyle abideleştikleri o dönem, Doğu'nun ve Berktaş'ın polise anlatmadıkları tek bir faaliyet, vermedikleri tek bir isim yoktur. Donuna kadar derler ya, işte öyle. Ve şimdi de bu adam (aynı baş yazısında) işkence ve onur sorununa değinerek gençlere nasihat veriyor. Tabii, gizli örgütlere girmemeleri, devrimci faaliyete bulaşmamaları yönünde. Buna biraz aşağıda değineceğiz.

Daha muhtıra öncesi sıkıyönetimin çil yavrusuna döndürdüğü, sözde illegal, özde legalizmin batağına saplanmış yapılarını 12 Mart faşizminin tar-û mar etmesinden sonra, 74 affıyla yeniden piyasaya çıkan "Aydınlıkçı" revizyonistler, yığınların önünü karartma çabasında "daha etkili" olabilmek için tam legale çıkma gereğini duydular. Hakim sınıfların bu işte bir kolaylık gösterebilmeleri için de zaten eğreti ve anlamsız duran "ihtilâlcî" kelimesini partilerinin adından çıkarıp attılar. Böylece 70'li yılların sonlarında papyon-kravat, silindir şapka- lı TKP'liler ortaya çıktı. Bir de günlük ihbar gazetesi "Aydınlık!" Bu hareketin tarihi, adıyla ters orantılıdır. Bugün de kimlerle nasıl bir te-

mas içinde olduklarını, anlayan beri gelsin... Sayın Saçak ve 2000 yöneticileri Aydın'ın ihbarcı olarak nitelenmesine çok kızıyor; yalan ve iftira diye köpürüyorlar. Biz de onları tam bir sabun köpüğüne çevirmek için, birbir belgelere başvuracağız. Tabii, eski Aydın'ın nüshalarını Osmanlı arşivi gibi kapalı tutmazlarsa.

Dönelim yine başyazıya.

Devrimci örgütler için "komplo örgütü" tabirini kullanan Perinçek, Dostoyevski'nin "Ecinniler" romanına da atıfta bulunarak, komploculukla halk düşmanlığı arasındaki geçişlere değiniyor. Burada kimi anlattığına okurlar karar versin. Ecinni-bücünü edebiyatıyla yapılan hokkabazlık, üç tane acuzeyi öne sürerek devrimci hareketi halk düşmanlığı yolunda göstermek içindir. Güya o kişilerin MİT piyonu durumuna gelmeleri, içinde önceden yer aldıkları örgütlerin "komplocu" niteliklerindenmiş. Bu yorum sahibi için, yüzlerce devrim şehidi ve binlerce-onbinlerce tutsağın yıllar yılı gösterdiği, halen de göstermekte olduğu yüce-onurlu direniş ve devrim yolunda kararlılıkla sürdürülen mücadele hiçbir anlam ifade etmiyor. Çünkü o bu değerlere saygısını da büsbütün yitirmiş biridir. Veya içten gelen bir saygısı hiçbir zaman olamamıştır. İlkeli devrimci tutuma, başeğmez militan bir tavıra, tanık olduğu her yerde "çocukluk" deyin geçmiştir. Buna koşut olarak "olgunluk" pozları da sürüp gidiyor.

Özüne ve sözüne baktığımızda ise büyük bir pişkinlik gözlemliyoruz. İşte basit bir örneği: "Bir yandan komplocu örgütlenme anlayışları, öte yandan 1980'lerde solda esen liberal cereyan, (abç) polis tertiplerine karşı güvenceleri ve uyanıklığı tahrip etti." (agy.)

Bu tahripkâr cereyanı kimler estirdi? Yalnızca Kutlu-Sargın çifti mi? Öyle ise, kendilerinin onlardan radikal olduklarını gösterecek en ufak bir fark koysunlar ortaya. Örgütlenme biçimleri mi, mücadele metodları mı, yoksa hedefledikleri kıyırtık reformlar mı daha ileri? 80'lerden söz ettiklerine göre cunta önünde secdeye gelmedikleri bir tek alan olsa bari? Var mı gurur verici bir mücadele gelenekleri? Hapiste mehter marşlarıyla kuzu kuzu yatıp çıktılar. MHP yöneticileriyle "uygar ilişkiler" içinde karıştır-barıştıran öncülüğünü yaptılar. Mücadele örneği olarak da cunta yazdıkları üç beş liberal dilekçeyi yayınladılar. Sonrasını da herkes biliyor. Bir yandan sola, bir yandan faşist sağa yaranma çabası, yasallık ve icazet arayışı. İdeolojik tasfiyeciliğin danskası! Bunun ruhunu ne oluşturuyor sahi? Onu da Perinçek yanıtlasın da, şu zararlı cereyanı kimlerin estirdiğini bütün okurları anlatsın.

Ama hayır, onu rahatsız eden liberalizm değil, radikalizmdir. Bu nedenle yasadışılık ve devrimciliği her türlü musibetin kaynağı olarak göstermekte, yasallık ve reformizmi ise göklere çıkarmaktadır. Neymiş, beraber okuyalım: "Kitlelerden kopuk bir solculuk, büyük insanlık idealleri taşıyanları bile kendilerine o kadar yabancılaştırır, o kadar eğip bükür ki, ortaya çıkan çarpık varlığı artık Dostoyevski'nin kahramanına verdiği isimle çağırabilirsiniz." (agy)

Bu sözler yazının ana temalarından bağımsız olarak ele alınır ve devrimci genel değerlere çatmaksızın kitlelerden kopukluğu eleştiren bir şey olarak düşünülürse yanlış sayılmaz. Söyleyen de devrimci bir tutum içinde, kendi öz çıkarları doğrultusunda yığınları harekete geçiren biri olsa, haklı ve doğru bir eleştiri olarak görülür. Ama burada kazın ayağı başka türüdür. Kendisini baş-

tan sona yığınlar yabancı, onların hareketinin dışında ve gerisinde almış, kalem efendisi bir zat-ı Sungur, hataları ve sevaplarıyla kurtuluşlarının gerçek yolunda yığınları harekete geçirmenin kavgasını veren, bunu canlı kitle faaliyetleri ve çeşitli mücadele metodları ile sürdüren devrimcilere "kopuk-bükük", "çarpık-çurpuk" diye çamur atıyor. Evet, onun eleştirdiği kitlelerden kopukluk vs. değil, yasadışılık ve devrimci çizgidir. Onun için lafı döndürüp dolandırmadan dosdoğru bu iki şeye çatmalıydı. Düzen karşıtı siyasi faaliyetler için yasalığın, gerçek yasalık koşullarının hiçbir dönem var olmadığı, demokratik kırıntıların bile sık sık yok edildiği ve emperyalizme bağımlılık ve iktisadi gerilik nedeniyle devrimci bir bunalımın alçala-yüksele sürekli yaşandığı ülkemizde, sınıf mücadelesine Perinçek nasıl bakıyor, neleri öngörüyor. İşte buna verdiği yanıt:

"Uzun süreli mücadelenin iki basit formülü vardır: Birincisi, yasal olanakları sonuna kadar değerlendirmek, devrimcileri yasal mücadele platformlarında yetiştirmek ve sınamak. (abç) İkincisi emekçi kitlelerle birleşmek." (agy)

İkinciye geçin. Birincinin giriş feslini da... Bunlar kendi başına bir şey ifade etmeyen, yanıtın bütünlüğü içinde ise yalnızca demagojik bir değer taşıyan; ortada altını çizdiğimiz can alıcı noktayı kabul edilir kılmak için kamuflaj vazifesi yüklenen, kulağa hoş gelir tümceciklerdir.

"Yasal olanakları sonuna kadar değerlendirmek!" İyi, güzel. Ama ne şekilde, hangi temelde, nasıl bir anlayışla? "Emekçi kitlelerle birleşmek!" Yine yukarıdaki sorulara ilaveten, onların hangi yanlarına hitap edecek? Perinçek bunları yanıtlamıyor. Ama aynı zamanda çok da güzel yanıtlamış oluyor: Yasal platformdan şaşmamak, yeraltına kaymamak veya ordan bir an evvel bütünüyle sıyrılmak tüm çekirdeklerine ve molekülüne varıncaya kadar tam legalleşmek ve bu çerçevede sınırlı iyileşmeleri hedeflemek kaydıyla. Evet, tastamam böyle söylüyor. Hem de "uzun süreli mücadele" adına. Lenin, Stalin ve Mao "aşkı-

na!" Oysa devrimci proletaryanın bu büyük öğretmenleri, yasal olanakları sonuna kadar değerlendirme ve kitleleri harekete geçirmenin en iyi, en sağlam ve en etkin yolunun, yine yasadışı parti örgütlenmesini esas almaktan, legal kitle örgütleri ağıyla çevrili illegal çekirdeklere dayanmaktan, bu temelde kitleler arasına karışmak, yaratıcı tarzda canla başla çalışmak ve devrimci bir ruhla öne atılmaktan geçtiğini vurgulamışlardır hep. Lenin, yasalılık oyununa girişen tasfiyeci menşeviklerin bu nitelikleriyle yasal olanaklardan yararlanma ve kitleleri etkilemede de -çok iddialı oldukları halde- yeteneksiz kaldıklarını tanılamıştır. Hiçbir ML önder, devrimcilerin yetişmesi ve sınanmasını da yasal platformda sınırlamamış, hatta bunu esas sınanacak yer olarak görmemiş: Kadroların devrimci pratiğin türlü yönleri içinde, her çeşit mücadele alanında pişmeleri, yetişmeleri ve sınanmalarını öngörmüşlerdir. Bunun önde gelen bir yönü de illegal faaliyet ve polisle mücadeledir. Ama Perinçek'in anlatmak istediği, devrimci kadro değil. O reformist kadroyu tarif ediyor. Mao Zedung'un sömürge-yarı sömürge ülkelerde uzun süreli devrim mücadelesi ve kitle anlayışıyla da Perinçek'in savunduğu görüş ta başından beri taban tabana zıttır. Bunu daha 70'lerin başında İbrahim Kaypakkaaya ayrıntılarıyla ortaya koydu. Aydınlık ve Perinçek o günkü mevzilerinde de kalmadı. **Hep sağa, hep sağa, giderek karşı-devrimci bir batağa savruldu.** Bununun birlikte 12 Eylül fırtınası onun legal partisini de tüm yasal partiler gibi ilk günden işlevsiz kıldı. Artık yıllarca ne örgüt, ne faaliyet, ne bir şey... Ama bayımızın burnu yine havada ve yine çalımından geçilmiyor: "İdeolojik toyluk... Fraksiyon çekişmeleri... Komplocu örgütlenme anlayışları... Kitlelerden kopuk bir solculuk... Zorbalığa dayanmayacaktır!"

Bunların hepsi genel bir ağızla söyleniyor. Ama hedefi belli. Kimleri kastettiği açık. Bu noktada daha fazla söze gerek var mı? Zorbalığa kimlerin dayanıp kimlerin dayanamayacağını bir kez daha sosyal pratik gösterecektir deyip geçiyoruz.

"Genel Provokasyon" Teorisi, "Huzur, Güven, Barış" Teması ve Perinçek'in Güttüğü Siyasî Gaye

Subat ayı boyunca Perinçek, MIT'e karşı "yılmaz bir savaşı" rolünde görünür. Kapak üstüne kapak, başyazı üstüne başyazı, teşhir üstüne teşhir! Ama bunca gayret ne temelde, hangi yöndedir? Onun saldırılarındaki asıl hedefi yukarıda gösterdik. Bir de zahiri olarak öne çıkan MIT'le kapışmasındaki siyasi öze bakalım.

2000'e Doğru'nun devlet terörünü ve MIT'i bir yere kadar teşhir ettiği doğrudur. Kendi rotasında etkili bir yayıncılık yaptığını da kabul etmek gerekir. Ama onun bütünlüklü rolünü, temel fonksiyonunu görmekse asıl sorun, hammadde durumundaki çarpıcı belge ve haberlerinden öte, onları işleyen, bir kalıba sokan siyasi yorum ve değerlendirmeleridir. Önemli olan; bunlara bakılmalıdır. Çünkü kitlelere asıl mesaj bunlar veriyor. Sözkonusu etkinlik de ancak olumlu mesajlarla bütünlüğe ölçüde saygı uyandırır, desteği hak eder. Ters durumda ise gösterilen olumsuzluğun etkin bir mücadeleyi davet edeceği açıktır. İşte 2000'in tutumu da böyle. Daveti geri çevrilecek gibi değil.

Ele aldığı her konuyu içinden çıkılmaz hale getiren, bir gerçeği en çarpıcı biçimde ortaya koyar gözükürken bile -can alıcı noktasını giz-

leyerek veya ters yüz ederek- özünden saptıran 2000'e Doğru ve Perinçek, MİT faaliyetlerini bahse konu ettiği yayınlarında da MİT'in siyasi konumunu ve sınıf mücadelesi içindeki temel rolünü adam akıllı çarpıtıp kitlelere yanlış tanıtıyor. Aynı zamanda devrim güçlerini -bilinçli ve kasıtlı şekilde- tanınmaz bir duruma sokuyor.

Ona göre MİT, devlete bağlı ama adeta devletin dışındaki bir güçtür. Bu devletin karakteristik kurumlarından biri değil de, sanki ona yabancı duran, ters düşen bir şeydir. Şüphesiz Perinçek bunu doğrudan böyle söylemiyor, ancak söyledikleri ile bu yönlü bir imaj yaratıyor. Sorunu böyle yansıttığı ölçüde de genel olarak devleti temize çıkarmış oluyor.

MİT'in bir dizi alanda korsanca faaliyet yürütüyor olması onun tas-tamam bir devlet gücü olduğu gerçeğini değiştirir mi? Birçok devlet kurumu da yasaları çiğniyor. Hem de sistemli olarak. Cumhurbaşkanı'dan polis memuruna, Genel Kurmay başkanından jandarma erine, Başbakanından savcı yardımcısına, bakanlarından cezaevi personeline, meclisinden, mahkeme heyetine devleti temsil eden her kişi, kurum ve birim yasaların üstüne çıkmayı kendine hak ve yetki olarak görüyor. Devleti elinde bulundurup bütünlüklü bir baskı aracı olarak kullanılan sömürücü hakim sınıflar yoğun bir şekilde buna ihtiyaç duyuyor çünkü. Onların yasalara bakışı esasta iki türdür. Birincisi halkın muhalefetine kısıtlayan, engelleyen ve santimi milimine uyulması gereken yasalar. İkincisi de kendi kendilerine kâğıt üzerinde zorunlu bazı sınırlar koyan ve fiilen sık sık aşılmaması ya da hiç dikkate alınmaması gereken yasalar. Ortak payda bu düzeyin korunması, bu belirgin saltanatının sürmesidir. İşte bu yüzden bir grev, bir demokratik gösteri, bir yayın faaliyeti yığınla engele çarparken, bir işkence, bir faşist katliam, bir hayali ihracat soygunu veya bir yolsuzluk en basit iş olarak engelsiz icra edilebilmekte, her gün her saat gırla gitmektedir. Mevcut koşullar çerçevesinde sınıf çıkarlarına uygun düzen yasaları her dönem sahip ol-

dukları devlet gücüyle yapan ve anayasa başta olmak üzere ihtiyaç duydukça yeniden düzenleyen hakim sınıflar, toplumsal dengelerin dayatması ile kâğıt üzerine kondurdıkları kendileri için "kısıtlayıcı", kitleler için "hak ve güvence getirici" bir takım hükümleri de pratikte "bu yasalar bizim değil mi istediğimiz gibi uyguluyoruz" diyerek hükümsüz kılmakta, böylece sözüm ona her şeyden üstün gördükleri hukuklarını en başta kendileri kendi ayaklarıyla çiğneyip paçavra etmektedirler.

Sorunu dosdoğru böyle koymamak, hakim sınıfların faşist-terör-işkence-katliam gibi çoktan ayyuka çıkmış merkezi devlet politikalarını, alt düzeydeki bazı yetki sahiplerinin "münferit" uygulamaları olarak gösterme çabalarına dolaylı destek olmaktır. Bu noktada, "yakala, vur, öldür" belgelerini yayınlamış olması veya Siirt'in Kasaplar Deresi'ni açığa çıkarması da 2000'in siyasi tutumunu aklamıyor. MİT faaliyetleri üzerine yaptığı yorumlar ise siyasi gerçekleri iyice bulandırıyor. Bu örgütün temel görevi mevcut sömürü, zulüm ve talan düzenini korumak değil de sanki torpille-mekmiş gibi bir hava yaratıyor. Perinçek'in yorumlarına bakın. Arada bir devlet teröründen de bahsediyor. MİT mensuplarının devlet memuru olduklarından da söz ediyor. (Aksini iddia edecek hali de yok) Ama öte yandan bunları yadsırcasına parçayı bütünden koparmaya ve ondan ayrı, ona uymayan, hatta onunla çelişen bir şeymiş gibi yansıtmaya çalışıyor. Örneğin "Ülkemizde kendisini can güvenliği içinde hissetmeyen kesim arasında Başbakan da vardır. Eski Genel Kurmay Başkanı da vardır; parti liderleri de vardır; gazeteciler de vardır... Korkunun kaynağı ise devlet içinde karanlık faaliyet yürüten örgütlerdir." (2000'e Doğru, 19 Şubat 89) Ve yine "Vazgeçtik sokaktaki insandan, başbakanları, genel kurmay başkanları "MİT'e güveniyorlar mı?" (12 Şubat 89)

Bunu en iyisi kendilerine sormak lâzım. Dikkat edilirse Perinçek devletin başları ile MİT arasında genel bir güvensizlik tablosu çiziyor. Bir devlet adamının MİT yönetimin-

deki belli kadrolara güvensizlik beslemesi normaldir. Hakim sınıf klikleri arasındaki çelişki, bütünlüklü olarak bu sınıfların tahakküm aracı olan devlette ve onun çeşitli kurumları içinde de yaşanır. Ama bununla birlikte devlet ve onun bütün kurumları genel olarak hakim sınıfları temsil eder. Bu kurumların hepsi de onların sınıf çıkarları kendilerine ihtiyaç doğurduğu içindir. İç çelişkileriyle beraber bütün hakim sınıf klikleri devlete genel olarak sahip çıkar ve onun militarist güçlerini el üstünde tutmaya özel bir ihtimam gösterirler. MİT'de bu düzenin militarist kurumlarından biridir. Ordu ve polis başta olmak üzere birçok devlet kurumu ile iç içe ve yerel-faşist-uşak basınla sıkı işbirliği halinde gizlilik esasına göre çalışan, yasa ve sınıf tanımaksızın halkın mücadelesini boğmak ve içte-dışta devlet güvenliğini korumak için hakim sınıflar tarafından oluşturulmuş olan resmi bir devlet gücüdür. Bu niteliği ve yöntemleriyle de Türkiye'nin CIA'sı, MOSSAD'dır. Tabii ki, hakim sınıf klik ve partileri MİT'in yönetiminde kendi özel çıkarları açısından en uygun ekibi görmek ister ve farklı tercihlerde bulunabilirler. Bu da bir kesimin desteklediğine diğerinin karşı çıkması durumunu her zaman gündeme getirebilir. Bu yalnız MİT'te değil, başka devlet kurumlarında da görülür. (Anayasa Mahkemesi'nden TRT'sine kadar.) Ve bir dönem hükümetle uyum içinde çalışan bir devlet kurumunun yönetimi, başka bir dönem uyumsuzluk gösterebilir. Bu durumu MİT özgülünde ele alırsak, hükümet çelişkiye düştüğü bir bölüm yöneticisi uygun gerekçelerle görevden almaya çalışırken, o ekip de hükümete karşı bir iyilik düşünebilir. MİT müşteşarı Hayri Ündül'ün önce istifa ettiği, sonra yeniden duruma hakim olduğu ve Hiram Abbas-Mehmet Eymür ekibinin teşkilattan uzaklaştırıldığı (ki 2000'e Doğru'nun aktardığı bilgilerdir) ancak bu temelde yorumlanabilecek şeylerdir. Öte yandan Özal'a suikast girişimi kamuoyunu ANAP iktidarı lehine etkilemeye yönelik anlaşmalı bir iş olabilir. Olmasa bile, bu gibi olaylardan hareketle devletin

başlarını bir bütün olarak MİT'le çelişkili göstermek; genelde ona güvendiklerini ve ondan dolayı canlarının tehlikede olduğunu iddia etmek tek kelimeyle saçmalamaktır. MİT'in devlet içi çelişkiler temelindeki bazı girişimleri onun faaliyetlerinin esasını oluşturmaz. O esasta hakim sınıfların bütünü yararına, düzenin ve devletin güvenliği için, halka karşı baskı ve yıldırma gücü olarak örgütlenmiş ve faaliyetleriyle de bu temelde yoğunlaşmış bir güçtür.

Perinçek bu gerçeği gözardı ediyor. Varsa yoksa Cumhurbaşkanlığı seçimi, Özal, Evren ve diğerleri... Yani MİT'in bütün derdi belli kodmanlardan kim koltuğa oturacak, kim gidecek, kim kalacakmış. Ve bunun için MİT "terör"ü körüklüyor, "kargaşalık" pompalıyor mu?

"Bombalar neden patlıyor? Sanki Evren kalsın diye"! 2000'e Doğru bu başlığı atabilmek için çalındık kapı bırakmamış. SHP'li, DYP'li ANAP'lı bir yığın politikacıdan eski MDP'li Memduh Yaşa ve MHP'li Yaşar Okuyan'a kadar mikrofona uzatıp görünüşü doğrulatmaya çalışmış. Sanki bunların beyanları çok müteber olacaktı gibi...

Ülkemizdeki uzlaşmaz sınıf çelişkilerini, devrim karşı-devrim çatışmasını, karşı-devrimin kendi iç dalaşma ve hesaplaşmalarını, faşizm olgusunu ve daha başka toplumsal-siyasal gerçekleri gözardı eden, yer yer bütün bunları birbirine karıştırıp harmanlayan soyut "provokasyon" teorilerine SHP'den MHP'ye kadar tüm düzen partilerinden destek arayan Perinçek, aynı ölçüde sınıf ayırımından yoksun ve aynı derecede soyut "can güvenliği-huzur-barış önlemini" de yine onlara götürüp şöyle sesleniyor: "Korkusuz yaşayabilmek için hükümetiyle muhalefetiyle, sağcısı ve solcusuyla elbirliği yapılırmı mı?" (2000'e Doğru, 12 Şubat 89)

Ona ne şüphe? Sizin gibi "solcu"lar bu ülkede eksik olmadıkça yapılamaması için hiçbir sebep yok. Yapıyoruz ve yaptınız da... Bazı konular var ki sizler için tam bir "milli uzlaşma" sorunudur. "Anarşi-terör-boluculuk" gibi. İsanımız biraz farklı olsa bile bir noktada birleşir-

siniz. Hatırlasanıza, 12 Eylül öncesi "kargaşayı" sona erdirmek için AP-CHP koalisyonundan askeri müdahaleye kadar bir dizi formülün açık-gizli savunucuları arasındaydınız. Sonrasında ise, anti-cuntacı kesilince "12 Eylül Öncesi terörün bilinçli körüklendiği, mahsus önlenmediği, cunta için basamak yapıldığı görüşüne katıldınız. Bugün de aynı biçimdeki provokasyon teorileriniz ve "kargaşa"ya karşı çıkışınızla doğal olarak birleşmiş oluyorsunuz zaten. "Demokrasi" adına asgari müstereğiniz devrimci kabarırsa engel oluşturmaktır yine.

Ülkede yaşanan durumu tek kelimeyle "çalkantı" ya da "kargaşalık" diye özetlemek ve "sağcısıyla solcusuyla" elele verip bir an evvel bu durumu giderme gereğinden dem vurmak "anarşi ve teröre karşı millî birlik beraberlik" teranesine apaçık eşlik etmektedir. Bu düzen değişmedikçe halk yığınları için huzur için huzur ve güvenlik ortamından bahsedilemeyeceğini "Marksist" geçinen Perinçek'in bilmesi gerekir. Bu değişimin de bir devrim sorunu olduğu ve bununda sağcı-solcu elbirliğiyle gerçekleşmeyeceği açıktır. "Korkusuz yaşanacak bir Türkiye"-ne bu rezil birlikten ne de reformist-pasifist mücadeleden doğar. Ama kendilerine hâlâ "devrimci" deme pişkinliğini gösteren, yüzlerinde astar kalmamış revizyonist sahtekârlar her bir şeyi de doğuruyor. Aynı zamanda demokrasiden ne anladıklarını da ortaya koyuyorlar. "Sorun bir demokrasi sorunudur." (Perinçek, 2000'e Doğru, 5 Şubat 89) Dikkat edilirse elbirliği çağrısı da bu temelde yapılmıştır. Yani "Ey komradolar, toprak ağaları, faşistler, gericiler ve siz ey halk: Demokrasi için ellerinizi uzatın!" Görüldüğü gibi bu halkın ellerini kırdırma çağrısıdır.

Bir sosyalist, toplumsal olgu ve olaylara böyle yaklaşmaz. Sınıf mücadelesinin ivme kazanması karşısında "Çalkantıya son, kargaşaya hayır" diye bağırır. Demokratın diyene de yakışmayacak bir şeydir bu.

Faşizmin "anarşi-terör" yaygarasıyla eşanlamlıdır. Doğa olaylarını ele almadığına göre Perinçek'in sözünü ettiği "çalkantı" toplum-

sal-siyasal çalkantı olsa gerek. O da bildiğimiz gelişkin sınıf mücadelesi, devrim karşı-devrim çatışmasıdır. Bunun temelini ise yine toplumsal planda yaşanan keskin çelişkiler ve derin ekonomik-siyasi bunalım oluşturur. En genel ifadeyle ülkemizin gerçeği de budur. Zorla ayakta tutulmaya çalışılan yarı-sömürge yarı-feodal bir yapı mevcuttur. Sömürücü sınıfların egemenliği başından beri zorba, her türlü demokrasiden uzak ve alabildiğine kanlıdır. Çalkantının bir yönünü bu oluşturur. Yani karşı-devrimin saldırıları. Bir yönünü ise devrimci mücadele ve emekçi halkın örgütlü-örgütsüz eylemliliği. Bu yön geriletebildikçe hakim sınıfların "güvenlik ve huzur"u artmış, halkın yaşamı ise, daha da çekilmez olmuş ve sudan ucuz duruma gelmiştir. Düzen savunucuları bu durumu "Çalkantının sona ermesi" olarak yansıtmışlardır hep. Aynı zamanda genel bir "huzur" tablosu da çizmişlerdir halkın kanıyla. Şimdi Perinçek neyi çizmektedir? Onda da aynı genel laflar. Ve özellikle neye karşı cephe aldığı gizlemeyecek yarı örtülü savlar. Dikkat edin:

"Türkiye çalkantılı bir zemin üzerindedir. Bu zeminde ayrıca kargaşalık pompalayanlar da vardır. Ocak ve Şubat gündeminde provokasyonlar bulunduğunu siyaset ve basın dünyasındaki birçok dostumuza duyurmuştuk..." (agy)

Faşist basın da duyurmuştu böyle bir şeyi. (Şubat ayı terör ayı vs.) Arada ufak bir fark var sadece. Biri "terör" diyor devrimci mücadeleye, biri "provokasyon" ve "kargaşalık"! Biri "dış mihrakların kıskırtması"ndan dem vuruyor, biri de "MİT'in yönlendirmesi"nden. Hangisi daha tiksindirici gerçekten?

Halkımızın en ileri kesimleri ve proletaryanın sınıf bilinçli öncü unsurlarının kendi öz güçleri-inançları ve atılganlıklarıyla her yenilgiden sonra yeniden yükselttikleri devrimci mücadeleye MİT şaibesi düşürmek, dış mihrak çamurunun atmak-tan daha da iğrençtir. Hele de birileri bunu "sosyalist" lafızla yapıyorsa. Doğu Perinçek ve şürekası bu yönlü iddialarında samimi olabilir mi? Kendilerini inandırıyor mu yaptıkları yorumlar?

12 Eylül zorbalığının bir yandan devrimi baltalarken bir yandan da yeni mücadele tohumları ektiğini, bir süre geriletelen devrimci durumun kaçınılmaz olarak yeniden yükselişe geçtiği koşullarda bu tohumların filizlendiğini ve yok edilemeyen örgütçü devrimci güçlerin, önlerine örülmeye çalışılan reformist barikatları bir kez daha yıkarak mücadeleyi her alanda yükseltmeye, öfkesi burnunda yığınları radikal bir yönetime sokmaya, onların bir adım önünde ve onlarla birlikte devrim yolunda yürümeye, pragmatik görüşleri ve stratejileri doğrultusunda ilerlemeler kaydetmeye çalıştıklarını hangi dürüst-gerçekçi-politik insan yadsıyabilir? Bu ülkede devrimci mücadelenin koşulları, radikal bir çizimin yeri yok da suni olarak mı yaratılıyor acaba? Hem de karşı-devrim güçleri tarafından!

Durduk yere ortaya atmıyoruz bu soruyu. Perinçek grubu tam da böyle bir imaj yaratmaya çalıştığı için çok gereksiz ve anlamsız olduğunu bile bile soruyoruz. Buyursun yanıt-lasınlar.

Öne sürdükleri soytarıcı tezlerle devrimcileri "MIT'in oyuncağı" gibi göstermek isteyenlere, bu ülkenin devrim diye bir sorunu olduğunu yeniden hatırlatalım. Her ne kadar kendilerinin olmasa da halkın vardır. Ve bu mücadelenin immesini ne Cumhurbaşkanlığı seçimleri ne de MIT'in oyunları belirleyebilir. İki piyonun MIT'le anlaşmalı pankart asması MIT'in bu eylemleri teşvik etmesinden mi, yoksa o ajanlarının örgüt içinde yükselmesini istemesinden midir? Onlara "pankartı asın" diyen MIT'çilerin daha büyük bir eylemi canice önlemesine ne buyrulur? Perinçek, devrim düşmanı provokasyon teorisini doğrulamayan bu olay karşısında kem-küm etmeyi yeğliyor: "Devletin polisi, sağ olarak ele geçirebileceği insanları bilinmeyen bir nedenle kurşuna dizmiştir." (2000'e Doğru, 19 Şubat 89) Bunda bilinmeyecek ne var? MIT ve polis bu katliamla hem eylemi önlemek, hem örgütü darbelemek, hem de ajanını korumak istemiştir. Kaldı ki ajanın açığa çıkma ihtimali kuvvetli olmasa ve ey-

lemcileri sağ ele geçirmeye çalışsaydı yine eylemi önleme perspektifiyle hareket etmiş olacaktı. Nerde kalıyor "kargaşa pompalamak"? Perinçek'e göre bu bir "istisna" olsa gerek. Ama genelde bombaları "MIT'in patlattığı" (açıktır (!)

İhanetin batağı böyledir işte. Silahların konuştuğu her yerde provokasyon arar. Olur olmaz her şeye bir tezgâh yakıştırmayı yapar. "MIT'in tezgâh ve dolapları böyle teşhir edilmez. Bu, "MIT'i teşhir ediyorum" adına devrimci örgütleri karalamaktır. Bazı özgül durum ve kesitlerde devrimci bir eylemin objektif olarak hakim sınıflar arası çekişmede bir tarafa avantaj sağladığı da olur. Veya böyle bir avantaj için o kliğin MIT eliyle bir eylem koyması da mümkündür. Ama böyle bir avantaj için o kliğin MIT eliyle bir eylem koyması da mümkündür. Ama böyle olacaktır diye, genel kriterlerin yükseltilmesini emrettiği mücadele düşünülemez. Perinçek'in provokasyon teorisine kalırsa; devrimci mücadele hiç verilmesin! Yasal platformlarda reformist hareketlerle yetinilsin. Düzen sınırları içinde hakim sınıflarla uzlaşma için de "demokrasi" aransın!

İşte Perinçek grubunun "genel provokasyon" teorisi, "kargaşa-çalkantı" çığırtkanlığı ve "güvenlik-huzur-barış" demagogisiyle güttüğü siyasi gaye ve yığınlara yaptığı çağırısı budur. "Sosyalist söylemle devrime saldırarak politik kariyer edinmeye çalışanlar, karşılarında yine devrimcileri bulacaklarını da bilmelidirler.

Öte yandan, MIT'e karşı "yılmış savaşı" pozlarını sürdüren Perinçek ve 2000 Dergisi'nin, kendilerini hedefleyen MIT broşürlerini "doğru yolda yürüdüklerine" kanıt olarak gösterme çabaları da devrimciler nazarında beş paralık değer taşımayacaktır. MIT yarın faşist partilerden birini de teşhire yönelebilir. Bu, aradaki ilişki ve çelişkilere bağlıdır. 2000'e Doğru emekçi yığınların mücadelesini düzenle uyumlu bir rotaya sokma çabasında hem kendine sol çevrelerde güven oluşturmak, "tutarlı demokrat, kararlı anti-faşist" bir görünüme sahip olmak, hem de devrimci mücadeleyi

karalamada çirkin bir malzeme olarak kullanmak için MIT'i sık sık konu ediniyor. Haliyle bu durumdan zarar gördüğü için MIT'de ona bir tavır alıyor. Sen beni yıpratırsan ben de seni yıpratırım diyor. Devrimci güçlere olduğu gibi ateş ve barutla saldırmıyor. Yayın yoluyla yaptığı teşhirin ise kendi aktardıkları gibi iki yönü var. Biri sol çevrelere biri ise işadamlarına, milletvekillerine vb. hitap ediyor. Perinçek grubu sadece sola yaranma çabasında olsa, bu ikinci kesime hitap eden kitapçığın ne gereği olacaktı?

Burada denilebilir ki, "Madem 2000'e Doğru egemen sınıflarla uzlaşan bir çizgide kitleleri etkilemeye ve devrimci gelişmeleri kösteklemeye çalışıyor; o halde MIT onu hem egemen çevreler hem de halk güçleri önünde neden böyle kötülüyor? Bu akıllı bir iş mi?". Düzenin genel çıkarları açısından bakılırsa hiç de akıllıca sayılmaz. Ama biz de faşizmin böylesi garip tutumlarına az rastlanmıyor. Hakim sınıfların her konuda yekpare bir bütün gibi tavır geliştirmeleri de mümkün değil. Bir bölümünün yeşil ışık yaktığı, Türkiye için kabul edilir ve hatıa yararlı saydığı TBKP'ye de bir bölümü şiddetle karşı çıkıyor. Veya merkezi politika olarak hem göz kırptığı, hem de engel dikildiği oluyor. Gerçi burada daha açık tavizlere zorlama gibi akıllı bir yön de var. Ama her kesimin tutumu böyle değil. Bu gerçekliğe ek olarak MIT'in 2000'e Doğru'da yayınlanan belge ve haberlerden belli ölçüde rahatsız olduğu da düşünülürse, karşı teşhire yönelmesi, şaşılacak bir şey değildir. Aynı MIT'in, aynı "Fikir Ajansı" adına TBKP'yi de "sert dille suçlayan" bir kitap yayınlamış olduğu biliniyor. Perinçek grubuna MIT tarafından bir de "devrimci tarzda" (!) eleştiri yapılmış olması, gerçekten devrimci olan cleştiriye gölge düşürmek için bu gruba malzeme oluşturabilir. Ancak bu durum, devrim düşmanlığı karşısında çekimser kalmayı hiçbir şekilde gerektirmez. Aksine her ikisinin de üstüne gidip oyunlarını bir bir açığa çıkartmayı, esas rollerini ve gerçek yüzlerini ortaya koymayı gerektirir. Bu cevabı Perinçek istemiştir. □

Bir Komploculuk Belgesi

Halil Berktaş'ın Doğu Perinçek'e İbrahim Kaypakkaya ve Muzaffer Oruçoğlu'nun partiden ayrılmasıyla ilgili olarak Bora Gözen'le görüşmesi üzerine yazmış olduğu mektup.

"Yoldaşım

1. Musa (Muzaffer Oruçoğlu) ve Seyit (İbrahim Kaypakkaya) bayrak açmışlar, Tayland kararını kadroları önünde uydurma, revizyonizmi örtbas etmek için uydurulmuş diye aşağılıyor. Rüstem (Bora Gözen) aleyhinde dedikodulara giriyor. Hareketin merkezi yönetimi için şerefsiz ve revizyonist tabirini kullanıyor. Daha vahimi şöyle bir ifşaat yapıyor. ÖÖ (Ömer Özerturgut) Almanya sorumlusudur. H.B. (Halil Berktaş) Ege sorumlusudur. Bunlar ve Rüstem (Bora Gözen) revizyonist D.P.'nin (Doğu Perinçek) revizyonist baş yardakçılaridir. Bu ifşaat epey yayılıyor. Komîği şu iddiada bulunuyor. Almanya'yı da parçalayacağız. Hasan Yalçın ve Gün Zileli de bizden. Filistin tüm bizden. Herifi tam bir megola manik hezeyan sarmış anlaşılın. Bunlara maalesef Ali Mercan, Ali Taşyapan da tamamen katılmış durumda. Eşyalara, teksir, daktilo, iki dürbün, 1300 TL.ya alınan bir tabancaya el koyuyorlar. 1500 liraya alınan bir Brew-

ning 7,65 Rüstem'de kalıyor. Malatya bölgesindeki üç partili mahalli kadro tamamen bizden. Bu heriflerin pozlarından nefret etmiş durumdadır. Kabil nerede belli değil...

2. Rüstem ile kararlaştırdığımız tedbirler a) Rüstem oraya varınca hiçbir şey olmamış gibi Merkezin fikir ve eleştirilerini dinlemek için kendilerini çağırıldığını söyleyecek, allem kalem edip, bunları Ankara'ya yollamayı başaracak. Biz onları Ankara'dan buraya kılavuz ile getireceğiz. Burada tevkif edip gerekeni yapacağız. Burada tevkif ettikten üç dört gün sonra Rüstem'e bir iki sağlam kadro alacağız. Onları baştan inşa edecek. Ankara'ya gelip de orada su koyarlarsa Hulusi Bey (Nuri Çolakoğlu) orada tevkif edip minübüsü istetecek, silahlı adamlarla yollayıp buraya alacağız. c) Hulusi mektup yazıp böyle böyle dedim. Derhal Hapise haber sal dedim. Tecrit için gerekli bütün tedbirleri al dedim. Kadro okuluna teyit ettim. Halit'i ve buradan yolladığımız Hasan'ı Rüstem'in emrine verdim... d) Tahsin'i Sabahat'e yolladım, böyle böyle dedim. Hulusiye, Tayland yollamasını söyledim. Kemal'in tedavi için çok yakında geleceğini ilettim... e) Tahsin ile ilgili talimatı iletin (Necati Serhat Hür-

kan) f) Seyyar'ı (Caner Öztaş) her an harekete hazır hale getirdim. g) Almanya'ya haber salmak lazım. Derhal Filistin'e de haber iletinler. Sen yazma istersen ben yollayayım. h) Muhip ve Kemal ile şahsen konuşup böyle böyle dedim. Kemal (Erhan Enç) idam edilmesi gerektiğini belirtti, şahsen bu fikre çok sempati duyuyorum. Rüstem'in bütün istediği bir ay mevkuf tutmamız. Bu mesele böyle, Rüstem'e 500 TL. verdim... 3. Hek (Yusuf Savaş Emek) göreve hazır olduğunu söylüyor. Beni şıp diye tanıdı. Hem de sakalla ve karanlıkta. Uzun uzun konuştum. Hulusi'nin raporunu da okuştum. Bu arkadaşın yine de Ank. Şeh. Kom. için çok iyi olacağını düşündüm, şöyle yaptım. Kendisine kapalı olarak Ank. randevusunu verdim. 6'sına kadar haber gelmezse bu kâğıdı aç ve ayın dokuzunda burada yazılı randevuya git dedim. Haber iletme imkanımız var, kararını bekliyorum... 5- Acele cevap bekliyorum. Moralimiz çok sağlam hiç merak etme. En büyük güçlük Avşar'da eylemi dizginlemek çok zorlaştı. Bir şeyler koymak gerekebilir, Hakim olamyabiliriz."

(K1. 41. B1. 31)"

(Türkiye İhtilaleci İşçi Köylü Partisi, Esas hakkında mütalası sayfa 114-115).

Umut Yayıncılık ve Basım
San.Ltd.Şti. Adına Sahibi:
Yusuf UYGUN
Sorumlu Yazı İşleri Müd.:
Murat TUNÇ
Yönetim Yeri:
Piyerloti Cad. 33-35/37
34400 Çemberlitaş - İSTANBUL
Tel: 528 09 33
Ankara Bürosü:
Necatibey Cad. No: 80/12
Maltepe/ANKARA
Kayseri Bürosü:
Sivas Cad. Stat İş Hanı
Kat: 5 No: 605
Tel: 110 601 KAYSERİ

İsviçre Bürosü:
Herrengaberveg 19
4054 Bassel - SCHWİZ
Kars Bürosü:
Kâzım Karabekir İş Hanı
Kat: 2 No: 217 KARS
Dizgi:
Maraton Dizgievi
Baskı:
Yeni Doğuş Veb Ofset
Dağıtım:
Hürriyet Holding A.Ş.
Yurtiçi Hesap No:
Yusuf UYGUN
Akbank Bahçelievler İst. Şub.:
Hesap No: 6720-7/DHN

Yurtdışı Hesap No:
Akbank Bahçelievler İst. Şub.
Döviz Tevdiat Hesabı No: 6764-5

İlan Koşulları:
Arka Kapak/SB : 400.000 TL.
Kapak İçleri/SB : 300.000 TL.
Tüm Sayf/SB : 240.000 TL.
1/2 Sayfa : 120.000 TL.
1/4 Sayfa : 60.000 TL.

Yurtiçi Abone Koşulları:
6 Aylık : 12.000 TL.
1 Yıllık : 24.000 TL.

Yurtdışı Abone Koşulları:
6 Aylık : 30 Dm-15 S
1 Yıllık : 60 Dm-30 S